

บทที่ 3

มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพโดย วิธีการการบังคับหลักประกันและการจำหน่ายหลักประกัน

เพื่อที่จะทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบเกี่ยวกับปัญหากฎหมายการบังคับและจำหน่ายทรัพย์สินหลักประกันของลูกหนี้ ตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ.2541 ในบทที่ 4 ต่อไป ซึ่งในบทที่ 3 ได้นำเสนอเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในภาพรวมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของประเทศไทย และของต่างประเทศ โดยแบ่งสาระสำคัญของกฎหมายออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ (1) ในส่วนนี้จะนำเสนอถึงรายละเอียดของเนื้อหาในสาระสำคัญของพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ.2541 และในส่วนที่เป็นกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย (2) ในส่วนนี้จะนำเสนอถึงรายละเอียดของเนื้อหาในส่วนสาระสำคัญของสาระสำคัญของกฎหมาย ตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. 2544 และ (3) ในส่วนที่เป็นมาตรการทางกฎหมายของต่างประเทศจะขอกกล่าวถึงหน่วยงานบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี(เกาหลีใต้) โดยให้ความสำคัญเน้นหนักในส่วนของการบังคับและจำหน่ายหลักประกันของลูกหนี้ ซึ่งเป็นหัวข้อในการทำวิจัยนี้เป็นพิเศษ ตามลำดับดังนี้

3.1 พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ.2541 และกฎหมายอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

3.1.1. พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ.2541

1) สาระสำคัญของการบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ.2541

วัตถุประสงค์หลักของการจัดตั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์ขึ้นมา นี้ เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ที่เกิดกับสถาบันการเงินในประเทศ โดยมีลักษณะของการดำเนินงาน คือ การรับ โอนหนี้เสียจากสถาบันการเงินมาบริหารจัดการ ซึ่งจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจถึงการจัดตั้งและการบริหารงานของบริษัทบริหารสินทรัพย์เกี่ยวกับสินทรัพย์ด้วยคุณภาพที่รับโอนมารวมถึงหลักเกณฑ์และวิธีการของการ โอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพจากสถาบัน

การเงินไปยังบริษัทบริหารสินทรัพย์ตลอดจนการบริหารและการดำเนินกิจการ ซึ่งปัจจุบันได้มีการแก้ไขปรับปรุงพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ.2541 ดังกล่าว เป็นพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ.2541 พ.ศ.2550 โดยมีรายละเอียดสาระสำคัญดังนี้

1.1) วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับนี้ คือ โดยที่สถาบันการเงินในปัจจุบันมีปัญหาสินทรัพย์ด้อยคุณภาพเป็นจำนวนมากทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเพิ่มทุนของสถาบันการเงินและกระทบกระเทือนต่อความสามารถในการให้สินเชื่อในภาคเศรษฐกิจ ฉะนั้น เพื่อให้สถาบันการเงินสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ สมควรแยกสินทรัพย์ด้อยคุณภาพออกมาแล้วขายหรือโอนให้แก่นิติบุคคลอื่นเพื่อบริหารสินทรัพย์นั้นต่อไป และเพื่อเป็นการจูงใจให้มีการจัดตั้งนิติบุคคลดังกล่าวสมควรกำหนดให้ได้รับสิทธิประโยชน์ทางด้านค่าธรรมเนียม และบรรดาภาษีที่เกิดขึ้นจากการขายหรือการโอนสินทรัพย์จากสถาบันการเงินมาให้นิติบุคคล รวมทั้งสิทธิประโยชน์อื่นๆ จึงสมควรมีกฎหมายกำหนดสิทธิประโยชน์ที่นิติบุคคลนั้นจะได้รับ และโดยที่เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ ในอันที่จะรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ¹

1.2) สถานะของบริษัท

บริษัทบริหารสินทรัพย์มีฐานะเป็นนิติบุคคล ประเภทบริษัทจำกัด จดทะเบียนเป็นบริษัทบริหารสินทรัพย์ โดยได้รับการอนุมัติจากผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย²

บริษัทบริหารสินทรัพย์ที่ได้รับอนุญาตให้จดทะเบียนเป็นบริษัทบริหารสินทรัพย์จะเป็นหน่วยงานของรัฐหรือของเอกชนก็ได้ ถ้าเป็นหน่วยงานของรัฐก็จะมีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจโดยมีกองทุนเพื่อการฟื้นฟู และพัฒนาระบบสถาบันการเงินเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่หรือทั้งหมด แต่ถ้าเป็นหน่วยงานของเอกชนสถาบันการเงินต่างๆ ที่ประสงค์จะจัดตั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์ จะเป็นผู้ดำเนินการจัดตั้งเองและเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ในบริษัทบริหารสินทรัพย์ที่จัดตั้งนั้น

¹ หมายเหตุท้ายพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ.๒๕๔๑.

² พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ.๒๕๔๑. (ซึ่งต่อไปจะเรียกว่า"พ.ร.ก.บริษัทบริหารสินทรัพย์") แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ.๒๕๔๑ พ.ศ.๒๕๕๐. มาตรา ๔.

1.3) การดำเนินกิจการ

เมื่อได้ดำเนินการจดทะเบียนเป็นบริษัทบริหารสินทรัพย์แล้วเพื่อดำเนินกิจการบริหารสินทรัพย์แล้ว บริษัทบริหารสินทรัพย์จะดำเนินการดังต่อไปนี้ได้เมื่อได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย³

1) รับซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์ของสถาบันการเงินที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ เลิก หรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบการธนาคารพาณิชย์ ธุรกิจเงินทุน หรือธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ ตลอดจนหลักประกันของสินทรัพย์นั้น

2) รับจ้างบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงิน หรือสินทรัพย์ของสถาบันการเงินที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ เลิก หรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบการธนาคารพาณิชย์ ธุรกิจเงินทุน หรือธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ ตลอดจนหลักประกันของสินทรัพย์นั้น

1.4) หลักเกณฑ์ที่บริษัทบริหารสินทรัพย์ต้องถือปฏิบัติ

เมื่อบริษัทบริหารสินทรัพย์ได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยให้ดำเนินการตาม ข้อ 1.3 ดังกล่าวข้างต้นแล้วนั้น ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขต่างๆ ให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ถือปฏิบัติในเรื่องต่างๆ ดังนี้⁴

1) การกำหนดสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ

สินทรัพย์ด้วยคุณภาพที่จำหน่ายจ่ายโอนให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ หมายถึง สินทรัพย์ของสถาบันการเงินที่ถูกจัดเป็นสินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน สินทรัพย์จัดชั้นสงสัยสินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ หรือสินทรัพย์จัดชั้นสูญ ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ว่าด้วย หลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันสำรองของสถาบันการเงิน สินทรัพย์จัดชั้นที่สถาบันการเงินได้จำหน่ายออกจากบัญชีไปแล้ว และทรัพย์สินรอการขาย ทั้งนี้ ให้รวมถึงเงินลงทุนของบริษัทบริหารสินทรัพย์และบริษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงินด้วย

2) การดำเนินกิจการบริหารสินทรัพย์

การรับซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงินหรือสินทรัพย์ทั้งหมดของสถาบันการเงินที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ เลิก หรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการธนาคารพาณิชย์ ธุรกิจเงินทุน หรือธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ ตลอดจนหลักประกัน

³ พ.ร.ก.บริษัทบริหารสินทรัพย์. แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.ก.บริษัทบริหารสินทรัพย์ มาตรา ๔/๑.

⁴ ประกาศประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส .24/ 2552 เรื่อง การกำหนดสินทรัพย์ด้วยคุณภาพและหลักเกณฑ์ที่บริษัทบริหารสินทรัพย์ต้องถือปฏิบัติ ข้อ 5. หลักเกณฑ์ที่บริษัทบริหารสินทรัพย์ต้องถือปฏิบัติ.

ของสินทรัพย์นั้น ย่อมไปตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ.2541 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมในปี 2550 ดังนี้

(2.1) กรณีรับซื้อหรือรับ โอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงินที่ดำเนินกิจการอยู่ บริษัทบริหารสินทรัพย์ย่อมสามารถรับซื้อหรือรับ โอนได้เฉพาะสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ

(2.2) กรณีรับซื้อหรือรับ โอนสินทรัพย์ของสถาบันการเงินที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ เลิก หรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตนั้น บริษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันรับซื้อรับ โอนได้ทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็สินทรัพย์ด้วยคุณภาพหรือไม่ แต่ตามพระราชกำหนดดังกล่าวกำหนดให้ต้องได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยก่อน ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงอนุญาตให้บริษัทบริหารสินทรัพย์รับซื้อหรือรับ โอนสินทรัพย์ทุกประเภทของสถาบันการเงินที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ เลิก หรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตดังกล่าวได้

2.3) เพื่อประโยชน์ในด้านข้อมูลเมื่อมีการรับซื้อรับ โอนตามข้อ (1) และ (2) แล้วแต่กรณี ให้บริษัทบริหารสินทรัพย์นั้นรายงานให้ธนาคารแห่งประเทศไทยทราบภายใน 30 วันนับแต่วันที่ทำสัญญารับซื้อรับ โอน โดยกำหนดรายละเอียด ไว้ดังนี้

- (ก) ชื่อผู้จำหน่ายสินทรัพย์
- (ข) ประเภทของสินทรัพย์ที่จะรับซื้อหรือรับ โอน
- (ค) มูลค่าของสินทรัพย์ที่จะรับซื้อหรือรับ โอนและหลักเกณฑ์การประเมินราคาสินทรัพย์
- (ง) วันที่จะรับซื้อหรือรับ โอนสินทรัพย์
- (จ) สัญญาหรือเงื่อนไขอื่นๆ ในการรับซื้อหรือรับ โอนสินทรัพย์

3) การบริหารสินทรัพย์

ให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ประกอบธุรกิจภายในขอบเขตธุรกิจการบริหารสินทรัพย์ กล่าวคือ บริษัทบริหารสินทรัพย์อาจดำเนินการเพื่อฟื้นฟูลูกหนี้ที่รับซื้อรับ โอนมาให้ดำเนินกิจการต่อไปได้และมีความสามารถในการชำระหนี้อย่างสม่ำเสมอ ดังนี้

(3.1) ให้กู้ยืมเงินเพิ่มเติมแก่ลูกหนี้ที่รับซื้อรับ โอนมา

(3.2) เรียกเก็บดอกเบี้ย ส่วนลด ค่าธรรมเนียม และค่าบริการทางการเงิน

อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

⁵ เอกสารแนบ 2. ท้ายประกาศประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส .24/ 2552 เรื่อง การกำหนดสินทรัพย์ด้วยคุณภาพและหลักเกณฑ์ที่บริษัทบริหารสินทรัพย์ต้องถือปฏิบัติ.

(3.3) แปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ ตามกฎหมายว่าด้วยนิติบุคคล เฉพาะกิจเพื่อการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์

(3.4) ปรับปรุงโครงสร้างหนี้หรือระดมหนี้

(3.5) ถือหุ้นในกิจการที่ได้รับมาจากการชำระหนี้ของลูกหนี้

(3.6) รับชำระหนี้ด้วยการแปลงหนี้เป็นทุน

(3.7) กระทำการทั้งปวงที่เกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่องในการบริหารหรือฟื้นฟู ลูกหนี้ให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ เช่น การให้เช่า ให้เช่าซื้อ ขายลูกหนี้ ตลอดจนพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ที่ได้รับซื้อหรือรับโอนและที่ได้รับจากการชำระหนี้ ทั้งนี้โดยมีเงื่อนไขว่า การพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวต้องเป็นการนำอสังหาริมทรัพย์ที่ก่อสร้างค้างไว้ไปพัฒนาต่อให้เสร็จสิ้น เท่านั้น ไม่รวมถึงการนำที่ดินเปล่าไปพัฒนา

(3.8) นำอสังหาริมทรัพย์รอการขายไปร่วมลงทุนกับผู้ลงทุนรายอื่นหรือ บริษัทอื่นซึ่งมีความสามารถเฉพาะด้านในการบริหารอสังหาริมทรัพย์รอการขายแต่ละประเภท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อคงมูลค่าของสินทรัพย์ไว้ ในกรณีที่บริษัทบริหารสินทรัพย์ที่มีสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินเป็นบริษัทแม่ยังเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์รอการขายตามที่กำหนดไว้ใน เอกสารแนบ 3 “การดำเนินการบริหารสินทรัพย์ที่มีสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินเป็นบริษัทแม่” ข้อ 2. “การถือครองอสังหาริมทรัพย์รอการขาย” ท้ายประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. 24/2552

(3.9) ซื้ออสังหาริมทรัพย์ของลูกหนี้ที่ไม่ได้จ้างองไว้กับบริษัทบริหารสินทรัพย์จากการขายทอดตลาด โดยคำสั่งศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ หรือจากเจ้าหนี้ร่วมกรณีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ทั้งนี้บริษัทบริหารสินทรัพย์ต้องมีข้อมูลสนับสนุนที่จะพิสูจน์ได้ว่า อสังหาริมทรัพย์ที่ซื้อมาจะช่วยรักษาหรือเพิ่มมูลค่าของลูกหนี้หรือหลักประกันโดยรวมของลูกหนี้รายนั้น ซึ่งหากการซื้ออสังหาริมทรัพย์ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดข้างต้น บริษัทบริหารสินทรัพย์จะต้องได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยก่อน ทั้งนี้ บริษัทบริหารสินทรัพย์ที่มีสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินเป็นบริษัทแม่ต้องถือปฏิบัติเกี่ยวกับการถือครองอสังหาริมทรัพย์รอการขายตามที่กำหนดไว้ในเอกสารแนบ 3 “การดำเนินการบริหารสินทรัพย์ที่มีสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินเป็นบริษัทแม่” ข้อ 2. “การถือครองอสังหาริมทรัพย์รอการขาย” ท้ายประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. 24/2552

(3.10) ชื่ออสังหาริมทรัพย์ที่ลูกหนี้ของสถาบันการเงินได้จำนองไว้กับสถาบันการเงิน ผ่านการขายทอดตลาดโดยคำสั่งศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ โดยอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวต้องเป็นหลักประกันของสินทรัพย์ด้อยคุณภาพของสถาบันการเงินตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ.2541 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ.2541 พ.ศ.2550 ทั้งนี้ บริษัทบริหารสินทรัพย์ที่มีสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินเป็นบริษัทแม่ ต้องถือปฏิบัติเกี่ยวกับการถือครองอสังหาริมทรัพย์รอการขายตามที่กำหนดไว้เอกสารแนบ 3 “การดำเนินการบริหารสินทรัพย์ที่มีสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินเป็นบริษัทแม่” ข้อ 2. “การถือครองอสังหาริมทรัพย์รอการขาย” ท้ายประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. 24/2552

(3.11) มาตรการใดๆ เพื่อฟื้นฟูลูกหนี้นอกเหนือจาก (1) ถึง (10) ภายในกรอบการดำเนินการฟื้นฟูลูกหนี้ ซึ่งผ่านการอนุมัติของคณะกรรมการของบริษัทบริหารสินทรัพย์ และได้รับความเห็นชอบจากธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้งนี้เมื่อธนาคารแห่งประเทศไทยให้ความเห็นชอบกรอบการดำเนินการแล้ว ให้สามารถดำเนินการตามกรอบดังกล่าวได้ โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบเป็นรายกรณีอีก

นอกจากนี้ บริษัทบริหารสินทรัพย์ต้องกำหนดให้มีหลักเกณฑ์หรือระเบียบปฏิบัติที่ดี มิให้พิจารณาได้ว่ากรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทบริหารสินทรัพย์การกระทำหรือไม่การกระทำเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

1.5) หลักเกณฑ์การโอนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ ให้แก่บริษัทบริหารสินทรัพย์มีดังนี้

1)ในการ โอนสินทรัพย์ไปให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ ถ้าเป็นสินทรัพย์ที่มีหลักประกันอย่างอื่นที่มีใช้สิทธิจำนอง สิทธิจำนำ หรือสิทธิอันเกิดขึ้นแต่การค้ำประกันให้หลักประกันนั้นตกแก่บริษัทบริหารสินทรัพย์ด้วย⁶

2)ในการ โอนสินทรัพย์ไปให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ ถ้ามีการฟ้องบังคับสิทธิเรียกร้องเป็นคดีอยู่ในศาล ให้บริษัทบริหารสินทรัพย์เข้าสวมสิทธิเป็นคู่ความแทนในคดีดังกล่าว และอาจนำพยานหลักฐานใหม่มาแสดงคัดค้านเอกสารที่ได้ยื่นไว้แล้วถามค่านพยานที่

⁶ พ.ร.ก.บริษัทบริหารสินทรัพย์. แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.ก.บริษัทบริหารสินทรัพย์ มาตรา ๖.

สืบไปแล้วได้ และในกรณีที่ศาลได้มีคำพิพากษาบังคับตามสิทธิเรียกร้องนั้นแล้ว ก็ให้เข้าสวมสิทธิเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษานั้น⁷

3) ในการโอนสิทธิไปให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ ให้บริษัทบริหารสินทรัพย์และผู้โอนได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมและภาษีอากรต่างๆ บรรดาที่เกิดจากการโอนสินทรัพย์นั้นทั้งหมดหรือบางส่วนตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยจะกำหนดเป็นการทั่วไป หรือเป็นการเฉพาะรายก็ได้⁸

ซึ่งในเรื่องการยกเว้นค่าธรรมเนียมและค่าภาษีอากรต่างๆ นั้น ได้มีพระราชกฤษฎีกาออกตามความประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร ฉบับที่ 362 พ.ศ.2542 เกี่ยวกับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล และพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการกำหนดกิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะ ฉบับที่ 361 พ.ศ.2542 สำหรับสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทบริหารสินทรัพย์มาตรา 308 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ให้ตัวแทนเรียกเก็บและรับชำระหนี้ตามวรรคหนึ่งมีหน้าที่เก็บรักษาบัญชีและรายชื่อลูกหนี้ตามสินทรัพย์ที่โอนไปแล้วนั้น ไว้เป็นบัญชีเฉพาะ และให้ลูกหนี้มีสิทธิตรวจดูบัญชีรายชื่อของตนได้

4) ในการโอนสิทธิเป็นสิทธิเรียกร้องไปให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ หากบริษัทบริหารสินทรัพย์มอบหมายให้ผู้รับชำระหนี้เดิมเป็นตัวแทนเรียกเก็บและรับชำระหนี้ที่เกิดขึ้น การโอนสิทธิเรียกร้องดังกล่าวเป็นอันชอบด้วยกฎหมายโดยไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ด้วยการทำเป็นหนังสือ ตามมาตรา 306 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่การบอกกล่าวการโอนนั้นย่อมไม่กระทบกระเทือนสิทธิของลูกหนี้ที่จะยกข้อต่อสู้ตามมาตรา 308 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ให้ตัวแทนเรียกเก็บและรับชำระหนี้ตามวรรคหนึ่งมีหน้าที่เก็บรักษาบัญชีและรายชื่อลูกหนี้ตามสินทรัพย์ที่โอนไปแล้วนั้นไว้เป็นบัญชีเฉพาะ และให้ลูกหนี้มีสิทธิตรวจดูบัญชีรายชื่อของตนได้

⁷ พ.ร.ก.บริษัทบริหารสินทรัพย์. แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.ก.บริษัทบริหารสินทรัพย์. มาตรา ๗.

⁸ พ.ร.ก.บริษัทบริหารสินทรัพย์. แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.ก.บริษัทบริหารสินทรัพย์. มาตรา ๘.

ในกรณีที่ตัวแทนเรียกเก็บและรับชำระหนี้เป็นบุคคลอื่นที่มีผู้ใช้รับชำระหนี้เดิม ให้บริหารบริหารสินทรัพย์บอกกล่าวการโอนสิทธิเรียกร้องไปยังลูกหนี้นับแต่วันที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงตัวแทนเรียกเก็บและรับชำระหนี้

ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะรักษาความมั่นคงของระบบสถาบันการเงิน และหากปล่อยเนิ่นช้าอาจเกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชน ในการรับโอนสินทรัพย์ที่ได้รับความเห็นชอบจากธนาคารแห่งประเทศไทย การบอกกล่าวการโอนตามวรรคสาม อาจกระทำโดยประกาศรายการพร้อมรายละเอียดตามสมควรในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และโฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายอย่างน้อยหนึ่งฉบับเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามวัน และให้ถือว่าเป็นการบอกกล่าวการโอน โดยทำเป็นหนังสือตามมาตรา 306 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์⁹

5) ในการโอนสินทรัพย์ไปให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ บริษัทบริหารสินทรัพย์อาจเรียกเก็บดอกเบี้ยจากลูกหนี้ตามสัญญาเดิมได้ไม่เกินอัตราดอกเบี้ยตามสัญญาเดิม ณ วันที่รับโอนมา แต่ถ้าสัญญาเดิมได้กำหนดอัตราดอกเบี้ยเป็นอัตราลอยตัวและไม่มีฐานในการคำนวณของสถาบันการเงินเดิมให้อ้างอิงได้ ให้คำนวณอัตราดอกเบี้ยตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

ในกรณีที่บริษัทบริหารสินทรัพย์ให้ลูกหนี้ตามสัญญาเดิมกู้ยืมเงินเพิ่มเติมเพื่อประโยชน์ในการเพิ่มมูลค่าของทรัพย์สินที่รับโอน ให้บริษัทบริหารสินทรัพย์สามารถเรียกเก็บดอกเบี้ยได้ตามอัตราที่ตกลงกัน

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง มิให้นำมาตรา 654 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่ห้ามมิให้กีดดอกเบี้ยเกินร้อยละสิบห้าต่อปีมาใช้บังคับ แต่จะเรียกเก็บดอกเบี้ยเกินกว่าอัตราที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนดมิได้¹⁰

⁹ พ.ร.ก.บริษัทบริหารสินทรัพย์. แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.ก.บริษัทบริหารสินทรัพย์. มาตรา ๘.

¹⁰ พ.ร.ก.บริษัทบริหารสินทรัพย์. แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.ก.บริษัทบริหารสินทรัพย์. มาตรา ๑๐.

3.1.2 กฎหมายอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

เนื่องจากบริษัทบริหารสินทรัพย์ได้ถูกจัดตั้งขึ้นตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. 2541 ในช่วงวิกฤติเศรษฐกิจของไทย เป็นองค์กรที่ทำหน้าที่ในการรับซื้อรับโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงินมาบริหารจัดการและจำหน่ายต่อไป โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของมาตรการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจในระบบสถาบันการเงิน ซึ่งนอกจากที่จะต้องบริหารจัดการตามพระราชกำหนดฉบับนี้แล้ว ยังต้องดำเนินการบริหารจัดการภายใต้กฎหมายอื่นอีกหลายฉบับ ดังนี้ คือ

3.1.2.1 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วย การบังคับจำนอง

สัญญาจำนอง หมายถึง สัญญาซึ่งบุคคลคนหนึ่งเรียกว่าผู้จำนองเอาทรัพย์สินตราไว้แก่บุคคลอีกคนหนึ่งเรียกว่าผู้รับจำนอง เพื่อเป็นการประกันการชำระหนี้ โดยไม่ต้องส่งมอบทรัพย์สินนั้นให้แก่ผู้รับจำนอง และผู้รับจำนองชอบที่จะไต่รับการชำระหนี้จากทรัพย์สินที่จำนอง¹¹ ทรัพย์สินที่จะสามารถนำมาเป็นวัตถุแห่งสัญญาจำนองได้นั้น จะต้องเป็นทรัพย์สิน ดังนี้¹²

1. อสังหาริมทรัพย์
2. สังหาริมทรัพย์ชนิดพิเศษ อันได้แก่ เรือ หรือ แพ หรือเรือกลไฟที่มีระวางตั้งแต่หกตันขึ้นไป เรือยนต์หรือกลไฟที่มีระวางตั้งแต่ห้าตันขึ้นไป แพ และสัตว์พาหนะ
3. สังหาริมทรัพย์ที่มีกฎหมายบังคับให้ต้องจดทะเบียนเฉพาะได้แก่ เครื่องจักร เป็นต้น

การบังคับหลักประกันตามสัญญาจำนอง

การบังคับจำนองหรือ การบังคับชำระหนี้จากทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันในสัญญาจำนอง ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ได้กำหนดวิธีการบังคับจำนองไว้ในมาตรา 728 และมาตรา 729¹³ ซึ่งมีหลักเกณฑ์ดังนี้

1. ผู้รับจำนองต้องมีจดหมายบอกกล่าวไปยังลูกหนี้และผู้จำนองให้ทำการชำระหนี้ตามสัญญาประธานก่อน ภายในเวลาที่กำหนดให้ตามสมควรในคำบอกกล่าวนั้น
2. หากลูกหนี้ละเลยเสียไม่ปฏิบัติตามคำบอกกล่าวนั้น ผู้รับจำนองจะต้องฟ้องคดีต่อศาล เพื่อให้ศาลมีคำสั่งคือ ยึดทรัพย์สินที่จำนองออกขายทอดตลาด หรือของให้ทรัพย์สินที่หลุดจำนองเป็นสิทธิแก่ผู้รับจำนองเมื่อได้แสดงเหตุให้ศาลเห็นประจักษ์ว่า ลูกหนี้ขาดส่งดอกเบี้ย

¹¹ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์. มาตรา ๗๐๒.

¹² ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์. มาตรา ๗๐๓.

¹³ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์. มาตรา ๗๒๘และ๗๒๙.

มาแล้วเป็นเวลาห้าปี และจำนวนหนี้ที่ค้างชำระนั้นท่วมราคาทรัพย์สินที่จำนองและไม่มีกำนองรายอื่น หรือบุริมสิทธิอื่นได้จดทะเบียนไว้เหนือทรัพย์สินอันเดียวกันนี้

จะเห็นได้ว่ากฎหมายบังคับไว้โดยเด็ดขาดว่าการบังคับจำนองเอาทรัพย์สินเป็นหลักประกันของลูกหนี้ออกขายทอดตลาด จะต้องฟ้องคดีต่อศาลเพื่อให้ศาลมีคำพิพากษาให้นำทรัพย์สินจำนองดังกล่าวออกขายทอดตลาดเสียก่อน จึงจะนำเอาที่ดินขายทอดตลาดได้และต้องมีการออกจดหมายทวงหนี้ไปถึงลูกหนี้ก่อนเสมอ จะฟ้องคดีโดยไม่มีกำนองก่อนไม่ได้

3.1.2.2 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ว่าด้วยการบังคับคดี

ในกรณีที่ลูกหนี้ไม่ยอมชำระหนี้หรือไม่ยอมปฏิบัติตามสัญญาประนอมหนี้ บริษัทบริหารสินทรัพย์ไม่มีอำนาจเด็ดขาดในการบังคับคดียึดหรืออายัดทรัพย์สินหลักประกันของลูกหนี้ ต้องฟ้องร้องอาศัยอำนาจศาลเพื่อให้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งเสียก่อน แล้วจึงขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทำการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของลูกหนี้เพื่อนำออกขายทอดตลาดเอาทรัพย์สินชำระหนี้ (เว้นแต่กรณีลูกหนี้สมัครใจโอนหลักทรัพย์แทนการชำระหนี้ให้)¹⁴

ทั้งนี้การบังคับคดีขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 309 ทวิ จะต้องดำเนินการโดยเจ้าพนักงานบังคับคดี ซึ่งการขายทอดตลาดทรัพย์สินของเจ้าพนักงานบังคับคดีนั้นเป็นการการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่เกิดจากคำพิพากษาของศาล อันเกิดจากการผิดสัญญาแห่งการชำระหนี้ทั้งหลาย หรืออาจเป็นคำพิพากษาของศาลเพื่อบังคับจำนอง โดยเจ้าพนักงานบังคับคดีจะต้องดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สินหลักประกันของลูกหนี้ตามสัญญาจำนอง ตามหลักเกณฑ์ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 275 เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาต้องทำคำร้องขอต่อศาลเพื่อให้ศาลออกหมายบังคับคดีและทำการตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดี และระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี พ.ศ. 2522 เพื่อให้การประมูลซื้อขายทรัพย์สินโดยกรมบังคับคดีเป็นไปอย่างโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น เมื่อบริษัทบริหารสินทรัพย์ดำเนินการฟ้องร้องต่อศาลเพื่อให้ศาลมีคำพิพากษาแล้วนั้น เมื่อจะดำเนินขายทรัพย์สินของลูกหนี้ ก็จะต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติของกฎหมายในเรื่องการขายทอดตลาดดังกล่าวด้วย

¹⁴ คณะอนุกรรมการศึกษากระบวนการจัดตั้งและดำเนินงานของบรรษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน. (2546). รายงานผลการศึกษากระบวนการจัดตั้งและดำเนินงานของบรรษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน (บพส.). หน้า

3.1.2.3 พระราชบัญญัติล้มละลาย

ซึ่งเป็นการดำเนินคดีล้มละลายหลังจากลูกหนี้ไม่ดำเนินการเจรจาปรับปรุงโครงสร้างหนี้และเข้าหลักเกณฑ์ตามกฎหมาย ซึ่งปรากฏในพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 9 และ มาตรา 10 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2542 มาตรา 4 มาตรา 5 โดยแยกหลักการฟ้องคดีล้มละลาย สำหรับหนี้ 2 ประเภทคือ เจ้าหนี้ทั่วไป และเจ้าหนี้มีประกัน เกี่ยวกับการฟ้องคดีล้มละลายตามมาตรา 9 และมาตรา 10 โดยมีรายละเอียดดังนี้

เจ้าหนี้จะฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายได้ก็ต่อเมื่อ¹⁵

(1) ลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัว

(2) ลูกหนี้ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาเป็นหนี้เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์คนเดียวหรือหลายคนเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านบาท หรือลูกหนี้ซึ่งเป็นนิติบุคคลเป็นหนี้เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์คนเดียวหรือหลายคนเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าสองล้านบาท และ

(3) หนี้้นั้นอาจกำหนดจำนวนได้โดยแน่นอนไม่ว่าหนี้้นั้นจะถึงกำหนดชำระโดยพลันหรือในอนาคตก็ตาม

เจ้าหนี้มีประกันจะฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายได้ก็ต่อเมื่อ¹⁶

(1) มิได้เป็นผู้ต้องห้ามมิให้บังคับการชำระหนี้เอาแก่ทรัพย์สินของลูกหนี้เกินกว่าตัวทรัพย์ที่เป็นหลักประกัน และ

(2) กล่าวในฟ้องว่า ถ้าลูกหนี้ล้มละลายแล้ว จะยอมสละหลักประกันเพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้ทั้งหลาย หรือตีราคาหลักประกันมาในฟ้องซึ่งเมื่อหักกับจำนวนหนี้ของตนแล้ว เงินยังขาดอยู่สำหรับลูกหนี้ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านบาท หรือลูกหนี้ซึ่งเป็นนิติบุคคลเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าสองล้านบาท

ดังนั้น การดำเนินคดีล้มละลายจึงต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ซึ่งต่อมารัฐบาลได้แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายล้มละลายโดยกำหนดให้มีบทบัญญัติว่าด้วยการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ตามพระราชบัญญัติล้มละลายฉบับที่ ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นมาตรการพิเศษ เพื่อให้ความช่วยเหลือและคุ้มครองแก่ลูกหนี้ที่เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด เพื่อให้ลูกหนี้สามารถดำเนินกิจการของตนต่อไปได้อีกระยะหนึ่งตามแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ ซึ่งกำหนดไว้ว่าไม่เกิน 5 ปี และอาจจะขยายได้ถึง 7 ปี โดยได้รับความเห็นชอบ

¹⁵ พระราชบัญญัติล้มละลาย. (ซึ่งต่อไปจะเรียกว่า “พ.ร.บ.ล้มละลาย”). มาตรา ๙ (๒). แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒.

¹⁶ พ.ร.บ.ล้มละลาย. มาตรา ๑๐ (๒). แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ.ล้มละลาย. (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒.

จากศาล หลักเกณฑ์กฎหมายดังกล่าวเปิดโอกาสให้เจ้าหนี้ซึ่งหมายถึง บริษัทบริหารสินทรัพย์ด้วย และลูกหนี้มีสิทธิที่จะร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ในกรณีที่กิจการของลูกหนี้มีความเป็นไปได้ที่จะฟื้นตัวในเชิงธุรกิจ เช่น เป็นที่ต้องการของตลาด สามารถส่งออกไปขายต่างประเทศได้ หากศาลเห็นชอบด้วยกับแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ซึ่งจะต้องผ่านความเห็นชอบจากมติพิเศษของที่ประชุมใหญ่เจ้าหนี้แล้ว ลูกหนี้ก็จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเพื่อให้สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้

3.2 พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ.2544

3.2.1 สาระสำคัญการบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพตามพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. 2544

บสท. จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. 2544 เพื่อให้เป็นหน่วยงานของรัฐที่หน้าที่แก้ไขปัญหาการค้างชำระหนี้ของลูกหนี้ที่เรียกว่าหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้หรือสินทรัพย์ด้อยคุณภาพของสถาบันของรัฐและเอกชนให้สำเร็จลุล่วงไปอย่างรวดเร็ว โดยให้ บสท. รับโอนสินทรัพย์ที่จัดว่าเป็นสินทรัพย์ด้อยคุณภาพจากสถาบันการเงินแล้ว ให้ บสท. จัดการแก้ไขหรือดำเนินการกับหนี้เหล่านั้นให้เบ็ดเสร็จอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ในการดำเนินงาน บสท. จึงมีอำนาจมากกว่า บบส. และ บริษัทบริหารสินทรัพย์ เอกชน กล่าวคือ บสท. เป็นหน่วยงานที่กำหนดอำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานอย่างชัดเจน ตั้งแต่การรับโอนหนี้เสีย กำหนดราคา การแบ่งกำไร ขาดทุน ตลอดจนกำหนดวิธีการบริหารสินทรัพย์ไว้เป็นพิเศษต่างจากกระบวนการปกติ โดยให้อำนาจแก่ บสท. ในการบริหารสินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่รับโอนมาไว้ 3 วิธี ได้แก่ การปรับโครงสร้างหนี้กฎหมายยกเว้น ไม่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ การปรับโครงสร้างกิจการ ไม่ต้องผ่านกระบวนการฟื้นฟูตามกฎหมายล้มละลายและการจำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน โดยไม่ต้องร้องขอต่อศาล ทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงกระบวนการและขั้นตอนทางกฎหมายที่ล่าช้า เนื่องจากกฎหมายมีช่องว่างให้คู่ความสามารถประวิงเวลาในการดำเนินคดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการบังคับหลักประกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เนื่องจากประสบปัญหาการขายทอดตลาดที่เกิดความล่าช้า ทำให้มีคดีที่ค้างอยู่ในขั้นตอนการขายทอดตลาดของกรมบังคับคดีเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดการเสื่อมค่าของทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน รัฐบาลจึงออกกฎหมายพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. 2544 ขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว

กฎหมายฉบับนี้กำหนดให้ บสท. ทำหน้าที่รับซื้อสินทรัพย์ที่จัดว่าเป็นสินทรัพย์ด้อยคุณภาพจากสถาบันการเงินและธนาคารพาณิชย์ทั้งของรัฐและเอกชน มายัง บสท. เพื่อบริหารจัดการ เนื่องจากจัดตั้ง บสท. อยู่บนพื้นฐานของแนวคิด เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ อย่างเบ็ดเสร็จมีรัฐบาลเป็นเจ้าหนี้เพียงรายเดียว จึงง่ายต่อการดำเนินการจัดการ การบริหารงาน การประนอมหนี้ การปรับโครงสร้างหนี้หรือการปรับโครงสร้างกิจการ ทำให้การแก้ไขปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้สามารถดำเนินการได้รวดเร็วขึ้น และเพื่อช่วยให้ลูกหนี้สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้

1) วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย

บสท. มีวัตถุประสงค์ในการบริหารสินทรัพย์ด้อยคุณภาพของสถาบันการเงินและบริษัทบริหารสินทรัพย์ ปรับโครงสร้างหนี้ และปรับโครงสร้างกิจการ โดยการรับโอนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพของสถาบันการเงินและบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย รวมทั้งสิทธิอื่นใดเหนือทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันการชำระหนี้สำหรับสินทรัพย์ด้อยคุณภาพนั้น หรือโดยการใช้มาตรการอื่นๆ เพื่อประโยชน์แก่การฟื้นฟูเศรษฐกิจ หรือความมั่นคงของประเทศ

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับนี้ คือ เนื่องจากในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาประเทศไทยได้ประสบปัญหาวิกฤตทางเศรษฐกิจอย่างร้ายแรง ทำให้ลูกหนี้ของสถาบันการเงินไม่สามารถชำระหนี้ตามที่ตนมีกับสถาบันการเงินได้ และสินเชื่อเหล่านี้ได้กลายเป็นสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้แก่สถาบันการเงินเป็นจำนวนมาก หากปล่อยเวลาให้เนิ่นช้าต่อไป ฐานะของสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องจะเกิดปัญหาอย่างรุนแรงและกระทบต่อการฟื้นฟูเศรษฐกิจต่อไปได้ เป็นการสมควรที่จะเร่งแก้ปัญหาเพื่อรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศด้วยการจัดตั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์แห่งชาติขึ้น เพื่อให้เป็นหน่วยงานของรัฐที่จะทำหน้าที่แก้ไขปัญหาการค้างชำระหนี้ของลูกหนี้ของสถาบันการเงินของรัฐและเอกชนให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว ด้วยการรับโอนสินทรัพย์ที่จัดเป็นสินทรัพย์ด้อยคุณภาพมาจากสถาบันการเงินและบริษัทบริหารสินทรัพย์เพื่อนำมาบริหารจัดการตามวิธีการที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ จะต้องพยายามให้ลูกหนี้ซึ่งรับโอนมาอยู่ในฐานะที่สามารถชำระหนี้ที่ค้างชำระได้ และให้ลูกหนี้นั้นสามารถดำเนินกิจการของตนต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและทำให้สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้หมดสิ้นลงหรือเหลือน้อยที่สุด ในขณะเดียวกัน ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่สถาบันการเงินจนไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้อันจะเป็นการสร้างเสถียรภาพให้แก่เศรษฐกิจและระบบสถาบันการเงินโดยรวม ซึ่งหากการจัดตั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์แห่งชาติล่าช้า ความเสียหายทางเศรษฐกิจจะเพิ่มมากขึ้นจนกระทบต่อความมั่นคง

ในทางเศรษฐกิจของประเทศอย่างรุนแรง จึงเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ ในอันที่จะรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ¹⁷

2) สถานะของ บสท.

บสท. มีสถานะเป็นนิติบุคคลและมีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐ แต่ไม่มีฐานะเป็นส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ ตามกฎหมายว่าบประมาณและกฎหมายอื่น¹⁸ ดังนั้น บสท. จึงไม่อยู่ภายใต้กฎหมายส่วนราชการและไม่อยู่ภายใต้กฎหมายรัฐวิสาหกิจ ตามกฎหมายว่าบประมาณและกฎหมายอื่น แต่อยู่ภายใต้กฎหมายหน่วยงานของรัฐเช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นต้น เมื่อ บสท. เป็นหน่วยงานของรัฐ ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่หรือพนักงานของ บสท. จึงต้องเป็นไปตาม พรบ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 มาตรา 5 และ 6 ซึ่งหมายความว่า หากเจ้าหน้าที่ของ บสท. ได้กระทำละเมิดเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับความเสียหาย หากเป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ ผู้เสียหายต้องฟ้อง บสท. โดยตรง จะฟ้องเจ้าหน้าที่ผู้นั้นมิได้ เนื่องจาก บสท. มิได้ถูกกำหนดว่าให้สังกัดหน่วยงานของรัฐแห่งใด จึงให้ถือว่ากระทรวงการคลังเป็นหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบ¹⁹

3) โครงสร้างองค์กร คณะกรรมการ และการบริหารงานของ บสท.²⁰

โครงสร้างองค์กรของ บสท. แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้ คือ

- 3.1) ระดับนโยบาย ประกอบด้วยคณะกรรมการกลาง (Supervisory Board) ที่ได้รับแต่งตั้งจากคณะรัฐมนตรี ทำหน้าที่กำหนดนโยบายโดยรวม
- 3.2) ระดับการบริหารจัดการ ประกอบด้วยคณะกรรมการบริหารและกรรมการจัดการกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารงาน
- 3.3) ระดับปฏิบัติการ ประกอบด้วย คณะกรรมการและหน่วยงานบริหารสินทรัพย์ ทำหน้าที่บริหารหนี้ที่รับโอนมา

¹⁷ หมายเหตุท้ายประกาศพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔.

¹⁸ พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ.๒๕๔๔. (ซึ่งต่อไปจะเรียกว่า “พ.ร.ก.บริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย”). มาตรา ๕.

¹⁹ อาทิตย์ คงไทย. (2550). *มาตรการทางกฎหมายในการปรับโครงสร้างหนี้ของสถาบันการเงินในฐานะที่เป็นเจ้าหนี้: ศึกษากรณีบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม. หน้า 78.

²⁰ เอกอัคร จิตตานนท์. (2545). *การบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. 2544 : ศึกษากรณี การปรับโครงสร้างกิจการ*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. หน้า 35.

เนื่องจาก บสท. เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายโดยจัดตั้งขึ้นตามพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. 2544 ดังนั้น คณะกรรมการของ บสท. จึงต้องตั้งขึ้นตามบทบัญญัติของกฎหมายนี้เช่นเดียวกัน ซึ่งโครงสร้างของ บสท. สามารถแยกพิจารณาได้ 4 ส่วนคือ

- (1) คณะกรรมการของ บสท.
- (2) คณะกรรมการบริหาร
- (3) กรรมการผู้จัดการ
- (4) คณะกรรมการตรวจสอบ

4) อำนาจในการดำเนินการของ บสท.

บสท. มีวัตถุประสงค์ในการบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงินและบริษัทบริหารสินทรัพย์ ปรับโครงสร้างหนี้ และปรับโครงสร้างกิจการ ทั้งนี้ โดยการรับโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงินและบริษัทบริหารสินทรัพย์ รวมตลอดทั้งสิทธิอื่นใดเหนือทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันการชำระหนี้สำหรับสินทรัพย์ด้วยคุณภาพนั้น หรือโดยการใช้มาตรการอื่นใดเพื่อประโยชน์แก่การฟื้นฟูเศรษฐกิจหรือความมั่นคงของประเทศ²¹

บสท. มีอำนาจกระทำกิจการต่าง ๆ ภายในขอบวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น บสท. ยังมี อำนาจดำเนินการ ดังต่อไปนี้ด้วย²²

- (1) ถือกรรมสิทธิ์หรือมีสิทธิครอบครองหรือมีทรัพย์สินต่าง ๆ สร้าง ซื้อ จัดหา ขาย จำหน่าย เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ ยืม ให้ยืม รับจำนำ รับจำนอง แลกเปลี่ยน โอน รับโอน หรือดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินทั้งในและนอกราชอาณาจักร ตลอดจนรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้
- (2) จัดตั้งบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดเพื่อประกอบธุรกิจใด ๆ อันเกี่ยวกับลูกหนี้ซึ่งรับโอนมา ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ
- (3) เข้าร่วมกิจการกับบุคคลอื่นหรือถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด หรือนิติบุคคลอื่น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด
- (4) ค้ำประกันสินเชื่อแก่ลูกหนี้ซึ่งรับโอนมา หรือรับรอง รับอาวัลหรือสอดเข้า แยกหน้าในตั๋วเงิน
- (5) กู้หรือยืมเงิน
- (6) ออกหุ้นกู้ ตั๋วเงินหรือตราสารหนี้

²¹ พ.ร.ก.บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย. มาตรา ๗.

²² พ.ร.ก.บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย. มาตรา ๘.

- (7) ให้กู้ยืมเงินแก่ลูกหนี้ซึ่งรับโอนมา
- (8) ลงทุนในพันธบัตรหรือตราสารของรัฐบาล หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือในหน่วยลงทุนในกองทุนรวมที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
- (9) ซื้อ ซื้อลด หรือรับช่วงซื้อลดตราสารแห่งหนี้ หรือรับโอนสิทธิเรียกร้อง
- (10) กระทำการอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดการให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของ บสท.

นอกเหนือจากมีอำนาจดำเนินการดังกล่าวข้างต้นแล้ว คณะกรรมการและคณะกรรมการบริหารยังได้รับความคุ้มครองพิเศษ ไม่ให้นำกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองมาใช้บังคับแก่การดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของ บสท. ตามพระราชกำหนดนี้และการออกระเบียบหรือข้อบังคับ คำสั่ง คำวินิจฉัย การอนุญาต และการกระทำอื่นใดของคณะกรรมการและคณะกรรมการบริหารอันเกี่ยวกับการบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพตามพระราชกำหนดฉบับนี้²³

เหตุผลที่กฎหมายฉบับนี้ให้ความคุ้มครอง บสท. และคณะกรรมการบริหาร เนื่องจากพระราชกำหนดฉบับนี้ได้ให้อำนาจแก่ บสท. ในการบริหารจัดการสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ และออกระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับต่างๆ ซึ่งเป็นอำนาจที่กว้างขวาง และมีอำนาจพิเศษบางประการในการจัดการเกี่ยวกับสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ โดยไม่ต้องผ่านกระบวนการทางศาล ดังนั้น จึงจำเป็นต้องออกกฎหมายให้ความคุ้มครองแก่ บสท. และคณะกรรมการดังกล่าว ไม่ต้องถูกฟ้องร้องเป็นคดีต่อศาลปกครอง²⁴

5) การโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพให้ บสท.

“สินทรัพย์ด้วยคุณภาพ” หมายความว่า สินทรัพย์ที่มีลักษณะเป็นสินทรัพย์ไม่มีราคาหรือเรียกคืนไม่ได้ หรือเป็นสินทรัพย์ที่สงสัยว่าจะไม่มีราคาหรือเรียกคืนไม่ได้ ตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ และกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์²⁵

สินทรัพย์ด้วยคุณภาพที่ บสท. สามารถรับ โอนได้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ ดังนี้

- (1) กลุ่มสถาบันการเงินของรัฐ
- (2) กลุ่มสถาบันการเงินเอกชน

²³ พ.ร.ก.บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย. มาตรา ๑๑.

²⁴ เอกอัคร จิตตานนท์. *อ้าวแล้ว เจริญรรถที่ 20*, หน้า 34.

²⁵ พ.ร.ก.บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย. มาตรา ๓.

(1) กลุ่มสถาบันการเงินของรัฐ (มาตรา 30)

สินทรัพย์ด้อยคุณภาพทั้งหมดที่มีอยู่ ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ.2543 ของสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ที่มีกองทุนฟื้นฟูฯ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจถือหุ้นเกินร้อยละ 50 ของทุนจดทะเบียน

ประเภทสินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่จะ โอน ได้ต้องเป็นสินทรัพย์ที่มีลักษณะดังต่อไปนี้²⁶

(1.1) สินทรัพย์จัดชั้นสูญ (หนี้ที่ไม่มีทางจะได้รับชำระหนี้)

(1.2) สินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ (หนี้ที่ค้างชำระเกินกว่า 12 เดือน นับแต่วันครบกำหนดชำระ)

(1.3) สินทรัพย์จัดชั้นสงสัย (หนี้ที่ค้างชำระเกิน 6 เดือน)

(1.4) สินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน (หนี้ที่ค้างชำระเกินกว่า 3 เดือน)

สินทรัพย์ด้อยคุณภาพตาม ข้อ 1.1 และ 1.2 คณะกรรมการบริหารโดยความเห็นชอบของกรรมการ จะกำหนดให้โอนมาแต่เฉพาะสินทรัพย์ที่มีเจ้าหนี้เกินหนึ่งรายก็ได้ แต่สถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ซึ่งเป็นเจ้าหนี้หรือผู้รับโอนหนี้จากสถาบันการเงิน แล้วแต่กรณี ต้องรายงานการดำเนินการเกี่ยวกับสินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่เหลือให้ บสท. ทราบตามเวลาที่ บสท. กำหนด และ บสท. จะสั่งให้สถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ดังกล่าวโอนสินทรัพย์นั้นทั้งหมดหรือบางรายให้แก่ บสท.เมื่อใดก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควรจะกำหนดให้สถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ตามวรรคหนึ่ง โอนสินทรัพย์ตาม 1.3 และ 1.4 เฉพาะบางส่วน และโอนสินทรัพย์จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษเฉพาะรายให้แก่ บสท. ก็ได้

สินทรัพย์ด้อยคุณภาพตาม ข้อ 1.1 ที่โอนมา หากเป็นสินทรัพย์จัดชั้นสูญที่ตัดออกจากบัญชีแล้ว หรือที่ไม่มีทรัพย์สินเป็นหลักประกัน ให้ถือว่าไม่มีมูลค่า และให้ บสท. ตรวจสอบการดำเนินการของสถาบันการเงินที่โอนสินทรัพย์เช่นว่านั้นว่าได้ดำเนินการถูกต้องตามกฎหมายระเบียบ หรือข้อบังคับของสถาบันการเงินนั้นหรือของธนาคารแห่งประเทศไทยหรือไม่ เพื่อรายงานให้ธนาคารแห่งประเทศไทยดำเนินคดีต่อผู้รับผิดชอบต่อไป

สินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่ต้องโอนไปยัง บสท. นอกเหนือจากสินทรัพย์ทั้ง 4 ประเภทดังกล่าวข้างต้นแล้ว ให้รวมถึงสินทรัพย์ที่มีการฟ้องคดีอยู่ในศาล แต่ศาลยังไม่ได้มีคำพิพากษาด้วย โดยให้ศาลสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ เว้นแต่ บสท.จะยื่นคำร้องขอเป็น

²⁶ พ.ร.ก.บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย. มาตรา ๓๐.

อย่างอื่น แต่ไม่รวมถึงสินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่ลูกหนี้ถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ชั่วคราวหรือพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดหรือให้ความเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้แล้ว

สินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่ลูกหนี้ถูกศาลล้มละลายสั่งฟื้นฟูกิจการแต่ยังไม่ได้ให้ความเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการนั้น ถ้าลูกหนี้และผู้ทำแผนฟื้นฟูกิจการร่วมกันร้องขอ โดยมีเหตุอันสมควร ศาลจะสั่งให้ดำเนินการฟื้นฟูกิจการต่อไปโดยไม่สั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความก็ได้ แต่ต้องยื่นคำร้องขอเสียภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ (9 มิถุนายน พ.ศ. 2544)

คดีที่ศาลสั่งจำหน่ายออกจากสารบบ ถ้าอายุความฟ้องร้องยังเหลืออยู่ไม่ถึงห้าปี นับแต่วันจำหน่ายคดี ให้ขยายอายุความออกไปเป็นห้าปีนับแต่วันที่ศาลสั่งจำหน่ายคดี²⁷

(2) กลุ่มสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ของเอกชน (มาตรา 31)

สถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ของเอกชนที่ประสงค์จะโอนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพให้ บสท. จะต้องโอนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพทั้งหมดให้แก่ บสท. โดยไม่สามารถเลือกโอนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพเฉพาะบางรายได้ จะรับโอนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพจากสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์เอกชน นอกจากที่กำหนดไว้ในมาตรา 30 ก็ได้ แต่ต้องเป็นสินทรัพย์ที่มีลักษณะ ดังต่อไปนี้²⁸

(2.1) เป็นสินทรัพย์ด้อยคุณภาพตามมาตรา 30 วรรคสองที่มีอยู่ ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2543 เฉพาะที่มีทรัพย์สินเป็นหลักประกันการชำระหนี้

(2.2) เป็นสินทรัพย์ที่มีลูกหนี้เป็นนิติบุคคลและมีเจ้าหนี้เป็นสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ตั้งแต่สองรายขึ้นไป ไม่ว่าจะมิบุคคลธรรมดาเป็นลูกหนี้ในฐานะผู้ค้าประกันด้วยหรือไม่ก็ตาม

(2.3) มูลค่าของสินทรัพย์ด้อยคุณภาพตามบัญชีของทุกสถาบันการเงินและบริษัทบริหารสินทรัพย์รวมกันสำหรับลูกหนี้แต่ละรายเป็นจำนวนเงินตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป

(2.4) สินทรัพย์ด้อยคุณภาพนั้นยังมิได้มีความตกลงเป็นหนังสือปรับโครงสร้างหนี้ใหม่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ(9 มิถุนายนพ.ศ.2544) และมีได้เป็นสินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่ลูกหนี้ถูกศาลมีคำสั่งให้ความเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายแล้วก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ

²⁷ พ.ร.ก.บริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย. มาตรา ๓๐ วรรคท้าย.

²⁸ กิติพงษ์ อรุณพัฒน์พงศ์ และคณะ. (2544). *คู่มือกฎหมายบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย*. กรุงเทพฯ: การเงินธนาคาร. หน้า 34-35.

ทั้งนี้ในการรับโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์เอกชน คณะกรรมการจะกำหนดให้รับ โอนเฉพาะสินทรัพย์ด้วยคุณภาพประเภทสินทรัพย์จัดชั้นสูง หรือสินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ หรือสินทรัพย์จัดชั้นสงสัย และสินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐานซึ่งเปลี่ยนไปเป็นสินทรัพย์จัดชั้นสูง หรือสินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ ตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ในวันหรือก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับก็ได้

ในการโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงิน หรือบริษัทบริหารสินทรัพย์เอกชนที่มีลักษณะตามมาตรา 31 วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง แล้วแต่กรณี ทั้งหมดให้แก่มายัง บสท. ซึ่งเป็นสินทรัพย์ด้วยคุณภาพที่มีการฟ้องคดีอยู่ในศาลนั้น จะต้องเป็นสินทรัพย์ที่ศาลยังไม่มีคำพิพากษา โดยให้ศาลสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงกรณีที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ชั่วคราว หรือมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดหรือมีคำสั่งให้ความเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้แล้ว ส่วนกรณีสินทรัพย์ด้วยคุณภาพที่ลูกหนี้ถูกศาลล้มละลายสั่งฟื้นฟูกิจการแต่ยังไม่ได้ให้ความเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการนั้น ถ้าลูกหนี้และผู้ทำแผนฟื้นฟูกิจการร่วมกันร้องขอ โดยมีเหตุอันสมควร ศาลจะสั่งให้ดำเนินการฟื้นฟูกิจการต่อไป โดยไม่สั่งจำหน่ายคดี ออกจากสารบบความก็ได้ แต่ต้องยื่นคำร้องขอ เสียภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับคดีที่ศาลสั่งจำหน่ายออกจากสารบบความตามวรรคหก ถ้าอายุความฟ้องร้องยังเหลืออยู่ไม่ถึงห้าปีนับแต่วันจำหน่ายคดีให้ขยายอายุความออกไปเป็นห้าปีนับแต่วันที่ศาลสั่งจำหน่ายคดี²⁹

สินทรัพย์ด้วยคุณภาพที่ต้องโอนมานั้น ให้รวมถึงหนี้ของนิติบุคคลอื่นที่นิติบุคคลที่เป็นลูกหนี้ตามมาตรา 31 (2) “เป็นสินทรัพย์ที่มีลูกหนี้เป็นนิติบุคคลและมีเจ้าหนี้เป็นสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ตั้งแต่สองรายขึ้นไป ไม่ว่าจะมิบุคคลธรรมดาเป็นลูกหนี้ในฐานะผู้ค้ำประกันด้วยหรือไม่ก็ตาม” หรือผู้ถือหุ้นส่วนข้างมากของนิติบุคคลที่เป็นลูกหนี้ดังกล่าวมีหุ้นอยู่เกินร้อยละห้าสิบ และหนี้ที่ผู้บริหารของลูกหนี้หรือบุคคลอื่นยอมตนเข้าเป็นหนี้เพื่อประโยชน์ของลูกหนี้หรือของนิติบุคคลอื่นนั้น หรือเพื่อชำระหนี้หรือดอกเบี้ยของลูกหนี้หรือของนิติบุคคลอื่นนั้นด้วย³⁰

การโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์เอกชนมายัง บสท. นั้นแม้สินทรัพย์ดังกล่าวจะเข้าลักษณะตามประเภทสินทรัพย์ด้วยคุณภาพที่สามารถโอนให้แก่ บสท. ได้ แต่ก็ต้องขึ้นอยู่กับความสมัครใจของสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์เอกชนนั้นว่าประสงค์จะโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพดังกล่าวให้ บสท. หรือไม่ หาก

²⁹ พ.ร.ก.บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย. มาตรา ๓๒ วรรคสาม.

³⁰ พ.ร.ก.บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย. มาตรา ๓๒ วรรคท้าย.

ประสงค์จะโอน จะต้องมีหนังสือแจ้งให้ บสท. ทราบ และต้องดำเนินการโอนสินทรัพย์ให้ บสท. ภายในเวลาที่คณะกรรมการกำหนด และเมื่อแจ้งความประสงค์การ โอนสินทรัพย์แล้วจะเพิกถอนมิได้³¹

ก่อนที่จะมีการโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพใดให้แก่ บสท. ให้ บสท. ลงโฆษณารายการหรือรายละเอียดที่เป็นสาระสำคัญในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และในหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายอย่างน้อยหนึ่งฉบับ เป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าสามวันหรือจะบอกกล่าวเป็นหนังสือไปยังลูกหนี้แต่ละรายก็ได้ และให้ถือว่าเป็นการบอกกล่าวการโอนตามมาตรา 306 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แล้ว แต่ทั้งนี้ไม่กระทบถึงสิทธิของลูกหนี้ที่จะยกข้อต่อสู้ตามมาตรา 308 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์³²

การโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพให้แก่ บสท. ให้สิทธิเรียกร้อง สิทธิหรือภาระผูกพันอื่นใดทั้งหมดที่สถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์มีต่อลูกหนี้โอน ไปเป็นของ บสท. ด้วย โดยสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ต้องแจ้งข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับสิทธิเรียกร้อง หรือภาระผูกพันอื่นใดให้ บสท. ทราบโดยละเอียด

ถ้าข้อมูลที่แจ้งตามวรรคหนึ่งไม่ครบถ้วนและเป็นเหตุให้ บสท. ได้รับความเสียหายในภายหลังสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์จะต้องรับผิดชอบในความเสียหายดังกล่าวตามสัดส่วนแห่งการกระทำ โดย บสท. จะหักกลบลบหนี้จากเงินกำไรที่จัดสรรให้แก่สถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ในส่วนของสินทรัพย์นั้นก็³³

สิทธิเรียกร้องเหนือทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงรายการทางทะเบียน เมื่อ บสท. แสดงสำเนาหลักฐานการรับโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพตามมาตรา 39 ให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องดำเนินการเปลี่ยนแปลงรายการทางทะเบียนให้แก่ บสท. ทันที และให้ถือว่ามิผลผูกพันบุคคลภายนอกนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลงรายการทางทะเบียน ทั้งนี้ โดยให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมการเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนดังกล่าว³⁴

เมื่อมีการโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพใดให้แก่ บสท. แล้ว ให้ บสท. ออกหลักฐานการรับโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพให้แก่สถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ และให้ถือว่า

³¹ พ.ร.ก.บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย. มาตรา ๓๒ วรรคแรกและวรรคสอง.

³² พ.ร.ก.บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย. มาตรา ๓๘.

³³ พ.ร.ก.บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย. มาตรา ๓๗.

³⁴ พ.ร.ก.บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย. มาตรา ๔๐.

การโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพมีผลผูกพันบุคคลภายนอก ผู้จ้างเอง ผู้จำหน่ายและผู้ค้าประกัน นับแต่ วันที่ บสท. ออกหลักฐานดังกล่าว

ในการโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ บสท. จะดำเนินการรับโอนโดยทำเป็นเอกสาร การโอนพร้อมทั้งรายละเอียดแห่งสินทรัพย์ที่โอนและรายการเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งปวง ตามแบบที่ บสท. กำหนดโดยมอบหมายให้สถาบันการเงินผู้โอนยังคงเก็บรักษาเอกสารที่เกี่ยวข้องดังกล่าวไว้ที่ สถาบันการเงินนั้นก็ได้

กรณีที่สถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ได้รับมอบหมายให้เก็บรักษา เอกสารที่เกี่ยวข้องไว้ สถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ต้องดูแลรักษาเอกสารดังกล่าวให้ เรียบร้อยในสภาพที่ดีตามวิสัยของวิญญูชนพึงกระทำกับทรัพย์สินของตน และในกรณีที่ บสท. จ่ายค่าดูแลรักษาเอกสารให้สถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ต้องรับผิดชอบในความสูญ หายหรือเสียหายของเอกสารเหล่านั้น และหนี้ที่ไม่อาจเรียกเก็บได้อันเนื่องมาจากการสูญหายหรือ เสียหายของเอกสารที่เกี่ยวข้องโดยเต็มจำนวน³⁵

6) อำนาจในการบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ ของ บสท.

บสท. มีอำนาจพิเศษในการบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพที่รับโอนมาดังกล่าวข้างต้น โดย บสท. มีอำนาจเบ็ดเสร็จไว้ ดังนี้

บสท. มีวัตถุประสงค์ในการบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงินและ บริษัทบริหารสินทรัพย์ ปรับโครงสร้างหนี้ และปรับโครงสร้างกิจการ ทั้งนี้ โดยการรับโอน สินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงินและบริษัทบริหารสินทรัพย์ รวมตลอดทั้งสิทธิอื่นใด เหนือทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันการชำระหนี้สำหรับสินทรัพย์ด้วยคุณภาพนั้น หรือโดยการใช้ มาตรการอื่นใดเพื่อประโยชน์แก่การฟื้นฟูเศรษฐกิจหรือความมั่นคงของประเทศ³⁶

ในการบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ ให้ บสท. มีอำนาจปรับโครงสร้างหนี้ ปรับ โครงสร้างกิจการ จำหน่ายทรัพย์สินของลูกหนี้ หรือจำหน่ายหนี้สูญ อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลาย อย่างรวมกันตามที่เห็นสมควร และในการดำเนินการดังกล่าว มีการยกเว้นไม่ให้นำบทบัญญัติใน ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติ ล้มละลาย พุทธศักราช 2483 มาใช้บังคับ ทั้งนี้เพื่อความรวดเร็วในการปรับโครงสร้างหนี้และการ ปรับโครงสร้างกิจการ³⁷

³⁵ พ.ร.ก.บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย. มาตรา ๔๐.

³⁶ พ.ร.ก.บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย. มาตรา ๗.

³⁷ พ.ร.ก.บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย. มาตรา ๕๓.

เมื่อ บสท. รับโอนสิทธิ์ด้วยคุณภาพจากสถาบันการเงิน หรือ บริษัทบริหาร สิทธิ์ ดังกล่าวมาแล้ว ก็มีอำนาจเบ็ดเสร็จสามารถดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินหรือหนี้ด้วย คุณภาพรวมทั้งหลักประกันดังกล่าวดังนี้

- 1) ดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ด้วยคุณภาพตามหลักเกณฑ์ในมาตรา 57
- 2) ดำเนินการปรับโครงสร้างกิจการตามมาตรา 59
- 3) ทำการจำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันของลูกหนี้ด้วยคุณภาพตามมาตรา 74 และ 75 ทั้งนี้โดยไม่ต้องอาศัยอำนาจศาลหรือคำพิพากษาของศาล

7) อำนาจในการบังคับและการจำหน่ายสิทธิ์หลักประกันของ บสท.

เมื่อ บสท. ทำการรับโอนสิทธิ์ด้วยคุณภาพจากสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหาร สิทธิ์แล้วทั้งของรัฐและเอกชนแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่หรือผู้บริหารสิทธิ์ที่ได้รับ มอบหมายจากคณะกรรมการบริหารจะจัดทำความเห็นเบื้องต้นเกี่ยวกับสถานะของลูกหนี้ และ ข้อเสนอแนะในการดำเนินการกับลูกหนี้ที่รับโอนมา เพื่อให้คณะกรรมการบริหารของ บสท. พิจารณาว่าสมควรดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้หรือปรับโครงสร้างกิจการ หรือจำหน่ายสิทธิ์ ที่เป็นหลักประกันรวมทั้งใช้สิทธิทางศาลหรือเพื่อพิทักษ์ทรัพย์สินและ/หรือชำระบัญชี อย่างหนึ่งอย่าง ใดหรือหลายอย่างรวมกัน

สิทธิ์ที่เป็นหลักประกันซึ่งสามารถนำมาจำหน่ายได้ตามพระราชกำหนดบรรษัท บริหารสิทธิ์ไทย พ.ศ. 2544 นี้ คือ ทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันของลูกหนี้หรือผู้ค้ำประกันซึ่ง จำนำหรือหรือจำนอง ไว้เพื่อเป็นหลักประกันในการชำระหนี้

ตามประกาศของคณะกรรมการบริหาร บสท. เรื่องวิธีการบริหารจัดการสิทธิ์ด้วย คุณภาพนั้น ได้กำหนดเกณฑ์การพิจารณาว่าลูกหนี้ประเภทใดจะถูกจำหน่ายสิทธิ์ที่เป็น หลักประกัน โดยจัดประเภทของลูกหนี้ที่จะถูกบังคับหลักประกันไว้ 2 ประเภท คือ

ประเภทที่ 1 เป็นลูกหนี้ที่ บสท. จะพิจารณาให้ทำการจำหน่ายสิทธิ์ที่เป็น หลักประกันอย่างเดียว

ประเภทที่ 2 เป็นลูกหนี้ที่ บสท. จะพิจารณาให้ทำการจำหน่ายสิทธิ์ที่เป็น หลักประกัน รวมทั้งใช้สิทธิทางศาลเพื่อพิทักษ์ทรัพย์สินและหรือชำระบัญชี

ลูกหนี้ที่ บสท. จะพิจารณาให้ทำการจำหน่ายสิทธิ์ที่เป็นหลักประกันอย่างเดียว นั้นคือ เป็นลูกหนี้ที่ไม่ให้ความร่วมมือในการปรับโครงสร้างหนี้ หรือปรับโครงสร้างกิจการ หรือมี พฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริต หรือลูกหนี้ที่ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ของแผนปรับปรุงโครงสร้างหนี้หรือปรับโครงสร้างกิจการได้ หรือลูกหนี้ที่หยุดหรือ

ปิดกิจการ หรือคณะกรรมการบริหารพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ ลูกหนี้ประเภทนี้ถือว่าเป็นลูกหนี้ที่ไม่สามารถฟื้นตัวได้อีก บสท. จึงต้องดำเนินการบังคับชำระหนี้ที่ค้างอยู่โดยการบังคับหลักประกัน

ส่วนลูกหนี้ ที่ บสท. จะพิจารณาให้ทำการจำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันรวมทั้งใช้สิทธิทางศาลเพื่อพิทักษ์ทรัพย์สินหรือชำระบัญชี คือ ลูกหนี้ที่ บสท. ได้ดำเนินการจำหน่ายสินทรัพย์ที่เป็นหลักประกันแล้ว และพิสูจน์ได้ว่าลูกหนี้หรือผู้ค้ำประกันยังมีทรัพย์สินอื่นๆ เหลืออยู่อีก และ บสท. มีสิทธิในการเรียกสินทรัพย์ดังกล่าวเพื่อนำมาชำระหนี้ได้

การจำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันของลูกหนี้ที่เป็นสินทรัพย์ด้อยคุณภาพซึ่ง บสท. รับโอนมา เป็นวิธีการบริหารสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ และเป็นอำนาจพิเศษประการหนึ่งในการบริหารหนี้ของ บสท. ซึ่งหาก บสท. ประสงค์จะบังคับจำนองหรือ บังคับจำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันของสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ สามารถดำเนินการดังกล่าวได้ โดยไม่ต้องขออำนาจศาล เนื่องจาก พระบรมราชบัญญัติบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. 2544 บัญญัติให้อำนาจแก่ บสท. ไว้

(1) หลักเกณฑ์ ในการพิจารณาลูกหนี้ที่ต้องถูกการบังคับสินทรัพย์หลักประกัน

ในการพิจารณาบังคับหลักประกันของลูกหนี้ บสท. จะบังคับหลักประกันโดยการบังคับจำนองหรือจำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

(1.1) ลูกหนี้หยุดหรือปิดกิจการ หรือไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้

(1.2) ลูกหนี้ไม่ให้ความร่วมมือในการปรับโครงสร้างหนี้หรือปรับโครงสร้างกิจการหรือย้ายปิดบังทรัพย์สิน หรือมีพฤติกรรมที่ส่อไปในทางที่ไม่สุจริต

(1.3) ลูกหนี้ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของแผนปรับโครงสร้างหนี้หรือปรับโครงสร้างกิจการ³⁸

(2) วิธีการจำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน

การจำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน ให้ บสท. ดำเนินการโดยวิธีการขายทอดตลาด แต่ถ้า บสท. เห็นว่า การจำหน่ายโดยวิธีอื่นจะเป็นประโยชน์กับ บสท. และลูกหนี้มากกว่าก็ให้จำหน่ายโดยวิธีอื่นได้ หรือจะรับโอนทรัพย์สินนั้นไว้ในราคาไม่น้อยกว่าราคาที่จะพึงได้รับจากการขายทอดตลาดแทนการจำหน่ายก็ได้³⁹

³⁸ ประกาศคณะกรรมการบริหารสินทรัพย์ไทย เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และกระบวนการในการบริหารสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ ข้อ 49.

³⁹ พ.ร.ก.บริหารสินทรัพย์ไทย. มาตรา ๑๖.

(3) ขั้นตอนและกระบวนการบังคับทรัพย์สินหลักประกันและการจำหน่ายทรัพย์สินหลักประกันมีดังนี้

หาก บสท. ประสงค์จะดำเนินการจำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันของลูกหนี้ บสท. สามารถกระทำได้ โดย บสท. ต้องดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ ดังนี้

(3.1) ก่อนที่จะนำทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันของลูกหนี้ออกจำหน่ายได้นั้น บสท. ต้องมีหนังสือบอกกล่าวให้ลูกหนี้และผู้จ้างหรือผู้จำหน่ายทราบ และขอให้ชำระหนี้ทั้งภายในระยะเวลาหนึ่ง เดือนนับแต่วันที่ได้รับหนังสือบอกกล่าว และในหนังสือบอกกล่าวดังกล่าว จะต้องแจ้งไปพร้อมกับการให้ชำระหนี้ด้วยว่า หากบุคคลดังกล่าวไม่ปฏิบัติตามการชำระหนี้ภายในระยะเวลาที่กำหนด บสท. จะบังคับชำระหนี้ในสินทรัพย์ด้อยคุณภาพตามบทบัญญัติแห่งพระราชกำหนดนี้⁴⁰

(3.2) ถ้าลูกหนี้ ผู้จ้าง หรือผู้จำหน่าย ไม่ชำระหนี้ภายในกำหนดเวลาที่กำหนดไว้ ให้ บสท. มีอำนาจดำเนินการนำทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันนั้นออกจำหน่ายได้ทันที⁴¹

(3.3) การจำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน ให้ บสท. ประกาศล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนวันจำหน่าย โดยลงโฆษณาในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และในหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายอย่างน้อยหนึ่งฉบับ เป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าสามวัน

การประกาศดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นการบอกกล่าวการโอนทรัพย์สินแก่ลูกหนี้ ผู้จ้าง ผู้จำหน่าย ผู้ค้ำประกัน และบุคคลซึ่งมีส่วนได้เสียในทรัพย์สินนั้น⁴²

(3.4) ในกรณีมีบุคคลใดมีข้อต่อสู้เกี่ยวกับทรัพย์สินที่จะจำหน่าย ให้ยื่นคำคัดค้านและชี้แจงเหตุผลในการคัดค้าน พร้อมด้วยหลักฐานที่เกี่ยวข้องต่อ บสท. ก่อนวันจำหน่ายทรัพย์สินไม่น้อยกว่าสามวันทำการ

ให้คณะกรรมการบริหารพิจารณาคำคัดค้านโดยเร็ว และถ้าเห็นว่าคำคัดค้านมีเหตุผลสมควร ให้คณะกรรมการบริหารสั่งยุติการจำหน่ายทรัพย์สินไว้ก่อนจนกว่าจะมีการพิสูจน์สิทธิในทรัพย์สินที่จะจำหน่ายให้เสร็จสิ้น แต่ถ้าเห็นว่าไม่มีเหตุผลสมควร ให้สั่งยกคำคัดค้านพร้อมทั้งแจ้งให้ผู้คัดค้านทราบและดำเนินการจำหน่ายทรัพย์สินนั้นต่อไป

⁴⁰ พ.ร.ก.บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย. มาตรา ๗๔. และประกาศคณะกรรมการบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และกระบวนการในการบริหารสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ ข้อ 50.

⁴¹ พ.ร.ก.บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย. มาตรา ๗๕.

⁴² พ.ร.ก.บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย. มาตรา ๗๗.

เมื่อพ้นระยะเวลาที่กำหนดการยื่นคำคัดค้านดังกล่าวแล้ว ให้ถือว่าลูกหนี้ ผู้จ้างเอง ผู้จํานำ ผู้ค้ำประกัน และบุคคลซึ่งมีส่วนได้เสียในทรัพย์สินซึ่งมิได้ยื่นคำคัดค้าน ได้ให้ความยินยอมการจําหน่ายทรัพย์สินนั้นแล้ว⁴³

(3.5) กรณีผู้เสียหายจากการจําหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันยื่นคำคัดค้านภายในกำหนดเวลา ซึ่งคณะกรรมการบริหารได้ยกคำคัดค้านตามมาตรา 78 อาจเรียกร้องให้ บสท. ใช้ค่าเสียหายจากเงินที่ได้รับจากการจําหน่ายทรัพย์สินได้หากพิสูจน์ได้ว่าตนมีสิทธิเหนือทรัพย์สินนั้นดีกว่าลูกหนี้ ผู้จ้างเอง หรือผู้จํานำ และไม่มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบในหนี้ของลูกหนี้การเรียกร้องให้ชดใช้ค่าเสียหายตามวรรคหนึ่ง

ให้ผู้เสียหายยื่นคำขอต่อศาลภายในกำหนดสามเดือนนับแต่วันที่ได้มีการจําหน่ายทรัพย์สินนั้น⁴⁴

ในกรณีจําหน่ายทรัพย์สินที่จําจ้างเองเป็นประกันหนี้อยู่ นั้น บสท. สามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องฟ้องคดีต่อศาลเพื่อบังคับจ้างเองตามมาตรา 728 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งจะทำให้สามารถจําหน่ายทรัพย์สินเพื่อนำมาชำระหนี้ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น ส่วนกรณีการจําหน่ายทรัพย์สินที่จํานำ ผู้รับจํานำสามารถบังคับจํานำได้โดยไม่ต้องฟ้องคดีต่อศาลได้เช่นเดียวกับกรณีการจ้างเอง แต่ต้องนำทรัพย์สินออกขายทอดตลาดตามมาตรา 764 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เช่นเดียวกับการบังคับจ้างเอง⁴⁵

4) หลักเกณฑ์การจําหน่ายทรัพย์สินหลักประกันโดยวิธีการขายทอดตลาด

เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและยุติธรรม รวมทั้งเพื่อให้การจําหน่ายทรัพย์สินหลักประกันโดยวิธีการขายทอดตลาด บสท. ได้กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการขายทอดตลาดไว้ดังนี้⁴⁶

(1) การขายทอดตลาดให้กระทำโดยวิธีการประมูลขาย โดยเปิดเผยเป็นการทั่วไปต่อสาธารณชน

(2) การขายทอดตลาดให้ขายโดยปลอดจ้างเอง ในกรณีทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันนั้นมีบุริมสิทธิ จ้างเอง ลำดับเดียวกันกับบัญชีที่ บสท. มิได้รับโอนมาให้ทำข้อตกลงกับสถาบันการเงินและ/หรือบริษัทบริหารสินทรัพย์แล้วแต่กรณี

⁴³ พ.ร.ก.บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย. มาตรา ๗๘.

⁴⁴ พ.ร.ก.บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย. มาตรา ๗๘.

⁴⁵ สถิต ลัมพวงศ์พันธุ์. (2547). *บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย*. กรุงเทพฯ: วิทยุชน. หน้า 42.

⁴⁶ ศรีสุรภัย อินทุจันทร์ยง. (2546). *การบังคับหลักประกันโดยไม่ผ่านศาล : ศึกษากรณีการจําหน่ายสินทรัพย์ของบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง. หน้า 84.

(3) ให้ดำเนินการขายทอดตลาดสินทรัพย์ที่เป็นหลักประกันแต่ละรายการ จำนวน 1 ครั้ง กรณีที่ไม่มีผู้สนใจประมูลทรัพย์สินรายการนั้น บสท. อาจพิจารณาปรับโอนสินทรัพย์ รายการนั้นในราคาเปิดขายอันเป็นราคาที่พึงได้จากการขายทอดตลาด

(4) บสท. อาจเข้าร่วมประมูลในการขายทอดตลาดทรัพย์สินรายการใดๆ ใน กรณีที่ผู้ประมูล/ผู้ซื้อ เสนอราคาต่ำกว่าราคาขายที่คณะกรรมการ บสท. กำหนด

5) ขั้นตอนและวิธีการประมูล

การขายทอดตลาดสินทรัพย์ที่เป็นหลักประกันนั้น บสท. ได้กำหนดหลักเกณฑ์ การจำหน่ายไว้ว่า จะต้องกระทำโดยวิธีการประมูลขาย โดยเปิดเผยเป็นการทั่วไปตามสาธารณชน นั้น การประมูลนั้นมีเงื่อนไขการขายทอดตลาดดังนี้⁴⁷

ข้อ 1. ผู้เข้าประมูลทรัพย์ต้องลงทะเบียน แสดงความประสงค์เข้าร่วมประมูล ตามแบบฟอร์มของ บสท. ภายในเวลาที่กำหนด พร้อมแสดงบัตรประจำตัวประชาชน และสำเนา ทะเบียนบ้าน กรณีที่เป็นนิติบุคคล ต้องแสดงหนังสือรับรองนิติบุคคลที่ออกโดยนายทะเบียน หุ่นส่วนบริษัทกระทรวงพาณิชย์โดยวันที่รับรองต้องมีระยะเวลาไม่เกิน 30 วันก่อนวันขาย ทอดตลาด กรณีเข้าประมูลซื้อทรัพย์สินในนามบุคคลอื่น ผู้เข้าประมูลจะต้องแสดงหลักฐานการ มอบอำนาจต่อเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการขายทรัพย์สินก่อนเริ่มการขายทอดตลาด หากผู้เข้าประมูลไม่ ดำเนินการดังกล่าวจะถือว่าเป็นการเข้าสู่ราคาในนามของตนเอง และผู้เข้าประมูลจะขอจดทะเบียน เปลี่ยนใส่ชื่อบุคคลอื่นเป็นผู้รับ โอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองโดยอ้างว่าตนเป็นตัวแทนมิได้

ข้อ 2. การเข้าเสนอราคาให้ใช้วิธีให้ราคาด้วยปากเปล่าตามตารางราคาขาย ทรัพย์สินขั้นต่ำ และการเพิ่มราคาเสนอซื้อทรัพย์สินในแต่ละครั้งตาม ตารางกำหนดราคา ผู้เข้า ประมูลจะต้องวางเงินประกันการเข้าประมูลซื้อทรัพย์สินต่อหนึ่งรายการเป็นจำนวนเงินไม่น้อยกว่า ร้อยละ 10 ของราคาที่เปิดขายทอดตลาด สำหรับรายการทรัพย์สินที่ลงทะเบียนแต่ต้องไม่น้อยกว่า 50,000 บาท (ห้าหมื่นบาทถ้วน) โดยส่งจ่ายเงินเป็นแคชเชียร์เช็ค หรือ ตัวแลกเงินของธนาคารขีด ครอบเฉพาะ (Account Payee Only) และขีดฆ่าคำว่าหรือผู้ถือออก ที่เรียกเก็บได้ในเขต Clearing กรุงเทพมหานคร โดยไม่เสียค่าธรรมเนียมในการเรียกเก็บส่งจ่ายในนาม “ บริษัทบริหาร

⁴⁷ ประกาศบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย เรื่อง ขายทอดตลาดทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันโดยวิธีขายทอดตลาด ตามมาตร 76 แห่งพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ.2544 3/2553 ประมวลวันพฤษหส์ที่ 25 มีนาคม 2553.

สินทรัพย์ไทย” หากเป็นแคชเชียร์เช็ค หรือ ตัวแลกเงินของธนาคารนอกเขต Clearing ผู้เข้าประมูลต้องชำระค่าธรรมเนียมการเรียกเก็บให้แก่ บสท. ด้วย

ข้อ 3. ในกรณีที่ผู้เข้าประมูลรายใดเป็นผู้ชนะการประมูลให้ถือว่าเงินประกันดังกล่าว เป็นส่วนหนึ่งของเงินมัดจำด้วย ส่วนผู้ที่ไม่ชนะการประมูลหรือทรัพย์สินรายการที่ลงทะเบียนถูกเพิกถอนการขายทอดตลาด หรือยกเลิกการประมูล บสท. จะคืนเงินประกันหลังจากการขายทอดตลาดเสร็จสิ้น

ข้อ 4. ในการประมูลซื้อทรัพย์สิน ผู้เข้าประมูลต้องประมูลให้ราคาไม่น้อยกว่าราคาที่เปิดขายทอดตลาดสำหรับทรัพย์สินรายการที่ลงทะเบียน หากผู้เข้าประมูลไม่เสนอราคาประมูลซื้อหรือเสนอราคาต่ำกว่าราคาเปิดขายทอดตลาด ให้ถือว่าผู้เข้าประมูลผิดเงื่อนไขการประมูล บสท. จะริบเงินที่วางเป็นประกันการประมูลซื้อทรัพย์สินรายการนั้นทั้งหมดทันที เว้นแต่ทรัพย์สินรายการนั้น จะมีผู้ลงทะเบียนมากกว่าหนึ่งรายและได้มีการเสนอให้ราคาไม่น้อยกว่าราคาที่เปิดขายทอดตลาด

ข้อ 5. การขายทอดตลาดจะสำเร็จบริบูรณ์ เมื่อเจ้าหน้าที่ได้ขานราคาพร้อมทั้งนับสาม และเคาะไม้ กรณีที่ผู้ชนะการประมูล ยังไม่ลงนามทำสัญญาซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาด บสท. สงวนสิทธิที่จะถอนการขายทอดตลาด หรือยกเลิกการประมูลการขายทอดตลาดทรัพย์สินรายการใดรายการหนึ่ง หรือหลายรายการก็ได้ หากผู้ชนะการประมูลไม่ยอมลงนามทำสัญญาซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาด เป็นไปตามเงื่อนไขการขายทอดตลาด บสท. มีสิทธิยกเลิกการประมูลซื้อทรัพย์สินรายการนั้น และริบเงินประกันที่วางไว้ในกรณีลงทะเบียนเพื่อเข้าประมูลซื้อทรัพย์สินรายการนั้นได้

ข้อ 6. ผู้ซื้อจะต้องวางเงินมัดจำไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของราคาที่เปิดขายทอดตลาดภายในเวลาทำการของ บสท. ในวันขายทอดตลาดและลงนามทำสัญญาซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาดตามแบบพิมพ์ที่ บสท. กำหนด ในกรณีที่ผู้ซื้อประมูลซื้อทรัพย์สินได้ในราคาสูงกว่าราคาเปิดขายทอดตลาด ผู้ซื้อจะต้องชำระราคาตามกำหนดดังนี้

- ชำระงวดที่ 1 ผู้ซื้อจะต้องชำระราคาไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของราคาส่วนต่างที่เพิ่มขึ้นภายในเวลา 3 วันทำการของ บสท. นับแต่วันขายทอดตลาด
- ชำระงวดที่ 2 ผู้ซื้อต้องวางเงินมัดจำเพิ่มอีกไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของราคาที่ประมูลซื้อได้ภายใน 30 วัน นับแต่วันขายทอดตลาด
- ชำระงวดที่ 3 ผู้ซื้อและจะต้องชำระราคาส่วนที่เหลือให้เสร็จสิ้นทั้งหมดภายใน 90 วัน นับแต่วันขายทอดตลาด

การชำระราคาดังกล่าวข้างต้นให้ชำระเป็นแคชเชียร์เช็ค หรือ ตัวแลกเงินของธนาคารปิดล้อมเฉพาะ (Account Payee Only) และขีดฆ่าคำว่าหรือผู้ถือออก ที่เรียกเก็บได้ในเขต Clearing กรุงเทพมหานคร โดยไม่เสียค่าธรรมเนียมในการเรียกเก็บ ส่งจ่ายในนาม “ บริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย ” เว้นแต่ บสท.จะอนุญาตให้ชำระเงินโดยวิธีอื่น

ข้อ 7. เมื่อผู้ซื้อได้ชำระเงินครบถ้วนตามสัญญาซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาดแล้ว บสท. จะเป็นผู้ถือหนังสือแจ้งเจ้าพนักงานที่ดิน และ/หรือนายทะเบียนให้โอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองให้ผู้ซื้อพร้อมเอกสารสิทธิ์และเอกสารประกอบการจดทะเบียนรับโอนกรรมสิทธิ์ไปพร้อมกับผู้ซื้อหรือผู้รับมอบอำนาจเพื่อดำเนินการ โอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองให้ผู้ซื้อต่อไป

ข้อ 8. ผู้ซื้อจะต้องดำเนินการรับโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองภายในกำหนด 7 วันนับแต่วันที่ผู้ซื้อได้ชำระเงินครบถ้วนตามสัญญาซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาดหรือภายในระยะเวลาที่ บสท. กำหนด หากผู้ซื้อไม่ดำเนินการรับโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองภายในระยะเวลาดังกล่าว ผู้ซื้อจะต้องชำระเบี้ยปรับให้แก่ บสท. ในอัตราเท่ากับอัตราดอกเบี้ยสูงสุด ตามประกาศบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย เรื่อง อัตราดอกเบี้ย และอัตราส่วนลดเพื่อการบริหารจัดการสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ ตามอัตราซึ่งมีผลใช้บังคับ ณ วันผิคนัด จำนวนจากราคาทรัพย์สินที่ประมูลซื้อได้ตามสัญญาซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาด นับแต่วันครบกำหนดจนกว่าจะรับโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง และ บสท.จะไม่รับผิดชอบในความรับผิดชอบหรือความเสียหายใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในการ โอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

ข้อ 9. ในการโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองทรัพย์สินที่ประมูลซื้อได้ หากมีเหตุขัดข้องไม่สามารถดำเนินการได้เหตุเพราะคำสั่งศาล เจ้าพนักงานบังคับคดี เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ กรมสรรพากร หรือไม่ว่าเพราะเหตุอื่นใดก็ตาม บสท. มีสิทธิยกเลิกการประมูลซื้อทรัพย์สินรายการที่ประมูลซื้อและ/หรือยกเลิกสัญญาซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาดได้ และเมื่อสัญญายกเลิกแล้ว บสท. จะคืนเงินที่ได้รับไว้ให้แก่ผู้ซื้อ โดยผู้ซื้อไม่มีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายและ/หรือดอกเบี้ย เบี้ยปรับใด ๆ จาก บสท. และ บสท. สงวนสิทธิ ที่จะไม่คืนเงินที่ได้รับไว้ให้แก่ผู้ซื้อ หากเหตุขัดข้องที่ไม่สามารถโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองได้ดังกล่าวเกิดจากเหตุผิดสัญญาซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาดของผู้ซื้อหรือเป็นความผิดของผู้ซื้อเอง โดยผู้ซื้อไม่มีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายและ/หรือดอกเบี้ย เบี้ยปรับใด ๆ จาก บสท. ทั้งสิ้น

กรณี บสท. ประกาศขายทอดตลาดโดยแจ้งว่า ขายตามสำเนาเอกสารสิทธิ หรือ ไม่ได้ระบุแจ้งไว้ในประกาศ แต่ปรากฏว่า บสท. ไม่มีต้นฉบับเอกสารสิทธิที่จะ โอนกรรมสิทธิหรือ สิทธิครอบครองให้ได้ในทันที ผู้ซื้อจะต้องยอมรับในความล่าช้าและความเสียหายในการที่เจ้าพนักงานจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิหรือสิทธิครอบครอง จะต้องดำเนินการออกไปแทนเอกสาร สิทธิดังกล่าวใหม่ด้วย

ข้อ 10. ผู้ซื้อจะต้องเป็นฝ่ายรับผิดชอบชำระค่าภาษีเงินได้จากการขาย ทรัพย์สิน ค่าอากร ค่าธรรมเนียม และค่าขนย้าย ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการ โอนกรรมสิทธิ ทรัพย์สินที่ซื้อเองทั้งสิ้น

ข้อ 11. กรณีประมูลซื้อทรัพย์สินประเภทห้องชุด ผู้ซื้อจะต้องชำระค่าใช้จ่าย ส่วนกลาง ดอกเบี้ย เบี้ยปรับ และค่าใช้จ่ายที่ค้างชำระอื่น ๆ ที่ค้างชำระให้กับนิติบุคคลอาคารชุด และเมื่อได้จดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ห้องชุดเป็นของผู้ซื้อแล้ว ภายในกำหนด 15 วัน นับแต่วัน ครบกำหนดระยะเวลาที่ บสท. นัดให้ผู้ซื้อไปปรับ โอนกรรมสิทธิ ผู้ซื้อสามารถนำหลักฐานการจด ทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์พร้อมใบเสร็จ รับเงินจากนิติบุคคลอาคารชุด เพื่อขอรับเงินเฉพาะค่าใช้จ่าย ส่วนกลาง คืนจาก บสท. โดยคำนวณถึงเพียงสิ้นวันขายทอดตลาด ไม่รวมดอกเบี้ย เบี้ยปรับ และ ค่าใช้จ่ายที่ค้างชำระอื่น ๆ และไม่เกินราคาห้องชุดที่ประมูลซื้อได้ หากผู้ซื้อไม่ดำเนินการดังกล่าว ภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ถือว่าผู้ซื้อสละสิทธิในการรับเงินคืนดังกล่าว

ข้อ 12. กรณีผู้ซื้อปฏิบัติผิดเงื่อนไขการประมูล หรือผิดสัญญาซื้อทรัพย์สิน จากการขายทอดตลาด บสท. มีสิทธิยกเลิกการประมูลและ/หรือสัญญาซื้อทรัพย์สินจากการขาย ทอดตลาดได้และเมื่อสัญญายกเลิกแล้ว บสท. มีสิทธิริบเงินประกันและ/หรือเงินมัดจำ รวมทั้ง เงินจำนวนอื่นใดที่ผู้ซื้อชำระมาแล้วทั้งหมด และหาก บสท. นำทรัพย์สินรายการนั้นออกขาย ทอดตลาดอีกครั้ง โดยได้ราคาต่ำกว่าการขายทอดตลาดครั้งก่อน ผู้ซื้อจะต้องรับผิดชอบชำระราคา ในส่วนที่ขาดพร้อมทั้งค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นให้แก่ บสท. ในทันทีที่ บสท. เรียกเรื่อง

ข้อ 13. บสท. สงวนสิทธิที่จะเปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือเพิ่มเติมเงื่อนไขการ จำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันไม่ว่าเวลาใดๆ ก่อนการขายทอดตลาดของทรัพย์สินแต่ละ รายการ

ข้อ 14. บสท. มิได้ให้คำรับรองถึงความถูกต้องสมบูรณ์ หรือชอบด้วย กฎหมายของการออกโฉนดที่ดิน หนังสือ หรือเอกสารแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดินหรือ ทรัพย์สินที่ออกขายทอดตลาดตลอดจนความมีอยู่ของสิ่งปลูกสร้างบนที่ดิน และ บสท. ไม่ต้องรับ ผิดต่อผู้ซื้อในกรณีที่โฉนดที่ดิน หนังสือ หรือเอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิในที่ดินหรือ

ทรัพย์สินที่ออกขายโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็น โฉมะ ถูกเปลี่ยนแปลง แก้ไข ยกเลิก หรือถูกเพิกถอนไม่ว่าบางส่วนหรือทั้งหมด และ บสท. ไม่ต้องรับผิดชอบต่อผู้ซื้อในกรณีที่ที่ดินและ/หรือทรัพย์สินที่ออกขายทอดตลาด ถูกเวนคืน ถูกยึด ถูกอายัด ถูกบุกรุก ถูกรื้อทำลาย ถูกแย่งการครอบครอง ถูกเพิกถอนสิทธิการจำหน่ายที่มีอยู่โดยผลของกฎหมายหรือด้วยเหตุอื่นใด หรือถูกรอนสิทธิใด ๆ ไม่ว่าก่อนหรือหลังจากการซื้อ ผู้ซื้อเป็นฝ่ายรับความเสี่ยงอันเนื่องมาจากเหตุดังกล่าวเองแต่เพียงฝ่ายเดียว และผู้ซื้อจะต้องเป็นฝ่ายดำเนินการใด ๆ ตามสิทธิที่มีอยู่ต่อบุคคลภายนอกหรือผู้รอนสิทธิเพื่อรักษาประโยชน์หรือบังคับสิทธิของตนตามกฎหมายด้วยค่าใช้จ่ายของผู้ซื้อเองทั้งสิ้น และผู้ซื้อ มีหน้าที่ที่จะต้องชำระราคาทรัพย์สินเต็มตามจำนวนที่ประมูลซื้อได้

ข้อ 15. กรณี บสท. ประกาศขายทอดตลาดโดยระบุว่า เป็นการขายทอดตลาดที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง (ถ้ามี) หากปรากฏภายหลังว่า สิ่งปลูกสร้างไม่มี หรือมีแต่เป็นของบุคคลอื่น มิใช่กรรมสิทธิ์ของผู้จ้าง ผู้ซื้อเป็นฝ่ายรับความเสี่ยงอันเนื่องมาจากเหตุดังกล่าวเองแต่เพียงฝ่ายเดียวและผู้ซื้อยังมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามสัญญาซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาดต่อไปและไม่มีสิทธิเรียกร้องเงินทดแทนหรือค่าเสียหายใด ๆ จาก บสท. ทั้งสิ้น

ข้อ 16. กรณีประมูลขายทอดตลาดทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันประเภทเครื่องจักร ให้เป็นหน้าที่ของผู้ซื้อต้องตรวจสอบที่ตั้ง ความมีอยู่ของเครื่องจักร และต้องยอมรับภาระความชำรุดบกพร่องเสียหายของเครื่องจักรไม่ว่าก่อนหรือภายหลังการขายทอดตลาด และต้องยึดถือครอบครองด้วยตนเอง รวมทั้งฟ้องร้องติดตามเพื่อเข้ายึดถือครอบครองเครื่องจักรเข้ากับบุคคลที่ยึดถือครอบครองเครื่องจักร โดยผู้ซื้อยังมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามสัญญาซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาดต่อไปและไม่มีสิทธิเรียกร้องเงินทดแทนหรือค่าเสียหายใด ๆ จาก บสท. ทั้งสิ้น

ข้อ 17. กรณีทรัพย์สินรายการใดไม่มีผู้สนใจเข้าสู้ราคา บสท. จะงดการขายและ บสท. อาจพิจารณาปรับโอนกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครองทรัพย์สินรายการนั้น ไว้เป็นของ บสท. โดยถือว่าราคาเปิดเป็นราคาที่พึงจะได้รับจากการขายทอดตลาด ตามมาตรา 76 แห่งพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ.2544

ข้อ 18. บุคคลใดมีข้อต่อสู้เกี่ยวกับทรัพย์สินที่จะขายทอดตลาด ให้ยื่นคำคัดค้านเป็นหนังสือ และชี้แจงเหตุผลพร้อมหลักฐานที่เกี่ยวข้องต่อ บสท. ก่อนวันขายทอดตลาดไม่น้อยกว่า 3 วันทำการของ บสท.

6) ผลของการจำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันของลูกหนี้

เมื่อ บสท. ได้รับเงินที่ได้จากการจำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันของลูกหนี้แล้ว ให้ บสท. หักค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายทรัพย์สินได้ก่อนที่จะชำระหนี้ที่ลูกหนี้มีอยู่กับ บสท. ถ้ามีเงินคงเหลือสุทธิเท่าใด ให้ส่งคืนให้แก่ลูกหนี้ ผู้จำนอง หรือผู้จำนำ แล้วแต่กรณี แต่ถ้ายังมีหนี้ที่ทรัพย์สินนั้นเป็นหลักประกันค้างอยู่เท่าใด ให้นำความในมาตรา 58 วรรคสาม มาใช้บังคับกับหนี้ที่ยังคงค้างอยู่นั้นด้วย โดยอนุโลม⁴⁸ กล่าวคือ ถ้าได้มีการชำระหนี้แต่เพียงบางส่วน และลูกหนี้ไม่มีทรัพย์สินอื่นใดที่จะนำมาชำระหนี้ได้อีก หากผู้ค้ำประกันได้ยอมตนชำระหนี้ส่วนที่เหลือไม่น้อยกว่าสองในสามหรือในจำนวนที่น้อยกว่านั้น ตามที่คณะกรรมการบริหารกำหนด ให้ลูกหนี้และผู้ค้ำประกันเป็นอันหลุดพ้นจากหนี้⁴⁹

ในกรณีที่มีการจำหน่ายทรัพย์สินหรือ บสท. รับโอนทรัพย์สินตามวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา 76 แล้ว สิทธิของผู้ซื้อทรัพย์สินโดยสุจริตหรือ บสท. ไม่เสียไป ถึงแม้ภายหลังจะพิสูจน์ได้ว่าทรัพย์สินนั้นไม่ใช่ของลูกหนี้ และห้ามมิให้บุคคลใดขอหักกลบลบหนี้ที่มีอยู่กับลูกหนี้จากจำนวนเงินที่ได้จากการจำหน่ายทรัพย์สินนั้น⁴⁹

การเพิกถอนการจำหน่ายทรัพย์สินตามวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา 76 จะกระทำมิได้⁵⁰

จะเห็นได้ว่า พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. 2544 จะได้บัญญัติให้อำนาจ บสท. ที่ตั้งขึ้นตามพระราชกำหนดฉบับนี้ มีอำนาจเบ็ดเสร็จเด็ดขาดเพื่อให้อำนาจจัดการกับสินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่รับโอนมาสามารถดำเนินการสะดวกรวดเร็ว ทั้งในเรื่องการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ การปรับปรุงโครงสร้างกิจการ โดยเฉพาะการบังคับและจำหน่ายทรัพย์สินหลักประกันของลูกหนี้สามารถดำเนินการได้เองโดยไม่ต้องผ่านกระบวนการศาลก็ตาม แต่บรรษัทบริหารสินทรัพย์ที่ตั้งขึ้นตามพระราชกำหนดฉบับนี้จะต้องรับโอนหนี้ด้อยคุณภาพที่มีการจัดชั้นของลูกหนี้ของสถาบันการเงินที่จะโอนให้บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทยตามประกาศข้อกำหนดการจัดชั้นลูกหนี้ของธนาคารแห่งประเทศไทยก่อน ดังนั้นหนี้ด้อยคุณภาพที่ผ่านการจัดชั้นลูกหนี้มาครั้งหนึ่งแล้ว ก็จะได้รับโอกาสให้สามารถปรับสภาพลูกหนี้เป็นลูกหนี้ที่มีคุณภาพได้ หากให้ความร่วมมือและปฏิบัติตามเงื่อนไข ข้อตกลงที่ได้ตกลงไว้กับบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทยในการปรับโครงสร้างหนี้ หรือโครงสร้างกิจการ

⁴⁸ พ.ร.ก.บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย. มาตรา ๘๐.

⁴⁹ พ.ร.ก.บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย. มาตรา ๘๑.

⁵⁰ พ.ร.ก.บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย. มาตรา ๘๒.

3.3 มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของประเทศ สาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้)

การจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงานบริหารสินทรัพย์เพื่อบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของประเทศต่างๆ จะมีหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินงานที่แตกต่างกันตามวัตถุประสงค์การจัดตั้งและตามโครงสร้างกฎหมายของแต่ละประเทศ สำหรับในภูมิภาคเอเชียมีหลายประเทศที่ประสบปัญหาวิกฤติทางการเงินเช่นเดียวกับประเทศไทย เช่น ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี(เกาหลีใต้) ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศมาเลเซีย เป็นต้น ประเทศเหล่านี้ก็ได้จัดตั้งหน่วยงานบริหารสินทรัพย์ขึ้นมาเพื่อแก้ไขปัญหาเช่นเดียวกับประเทศไทย โดยหน่วยงานบริหารสินทรัพย์เหล่านี้ก็มีนโยบายและการดำเนินงานที่ใกล้เคียงกัน

ในส่วนแนวคิดของการบริหารสินทรัพย์ของต่างประเทศนั้น ผู้วิจัยจะนำเสนอกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี(เกาหลีใต้) ซึ่งเป็นประเทศที่ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้) เป็นประเทศหนึ่งที่ประสบวิกฤติทางเศรษฐกิจในปี พ.ศ.2540 จนต้องกู้ยืมเงินจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นช่วงเดียวกับที่ประเทศไทยและประเทศอื่นๆ ในแถบเอเชียต้องประสบวิกฤติเศรษฐกิจและการเงินเช่นเดียวกัน มีแต่ประเทศเกาหลีใต้ สามารถแก้ไขปัญหาและฟื้นฟูเศรษฐกิจ โดยคืนเงินกู้ทั้งหมดให้แก่กองทุนการเงินระหว่างประเทศ ในปี พ.ศ.2544

ซึ่งสาเหตุที่นำไปสู่การเกิดวิกฤติภาคการเงินของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี(เกาหลีใต้) มีความคล้ายคลึงกับประเทศไทยในช่วงวิกฤติเศรษฐกิจ เมื่อปี พ.ศ.2540 คือ เกิดจากความอ่อนแอเชิงโครงสร้าง สถาบันการเงินมีการกู้ยืมเงินมากเกินไป มีการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของหนี้ภาคธุรกิจ และหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ รวมทั้งมีการพึ่งพาเงินกู้ยืมอย่างไร้ขีดจำกัด จากสาเหตุดังกล่าวข้างต้น ทำให้ภาคเศรษฐกิจการเงินของประเทศเกาหลีใต้ได้รับผลกระทบอย่างมาก หน่วยงานภาครัฐที่มีบทบาทอย่างมากในการแก้ไขวิกฤติเศรษฐกิจและฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศคือ KAMCO ที่มีการจัดตั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์ขึ้นเพื่อดำเนินการจัดการปัญหาเกี่ยวกับหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของสถาบันการเงิน โดยมีการจัดตั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์ขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2505 (หรือ ปี ค.ศ. 1962) เพื่อทำหน้าที่ในการบริหารจัดการสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของธนาคารของภาครัฐ (ธนาคารเพื่อการพัฒนาเกาหลี Korean Development Bank: KDB)

ต่อมาปี พ.ศ.2509 ขอบเขตการดำเนินงานของ KAMCO ได้เริ่มขยายไปยังสถาบันการเงินและค่อยๆเติบโตเป็นบริษัทที่เชี่ยวชาญในการบริหารอสังหาริมทรัพย์ ในปี พ.ศ.2523 และในปี พ.ศ.2533 KAMCO ได้รับมอบหมายจากรัฐในการบริหารจัดการสินทรัพย์ และขายสินทรัพย์ที่ริบมาเป็นสมบัติของรัฐ ต่อมาเมื่อเกิดวิกฤตการณ์ทางการเงินเกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2540 KAMCO มีการปรับโครงสร้างรูปแบบองค์กรใหม่ เพื่อทำหน้าที่ในการบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงินอย่างเต็มรูปแบบ โดยมีการออกพระราชบัญญัติเพื่อช่วยให้การทำหน้าที่ในการบริหารสินทรัพย์ของสถาบันการเงินมีประสิทธิภาพมากขึ้น⁵¹ โดยภาครัฐได้แก้ไขกฎหมายให้มีการจัดตั้งกองทุนเพื่อซื้อสินทรัพย์ด้วยคุณภาพในระบบสถาบันการเงิน (NPA Fund) แก้ไขกฎหมายให้ KAMCO จัดตั้งกองทุนและเป็นผู้บริหารกองทุนได้ KAMCO จึงกลายเป็นบริษัทบริหารสินทรัพย์ของสาธารณรัฐเกาหลี(เกาหลีใต้)ได้อย่างเต็มรูปแบบ

KAMCO มีฐานะเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัท Corporation เป็นหน่วยงานบริหารสินทรัพย์แบบรวมศูนย์จัดการ (Centralized Approach) มีเงินทุนจัดตั้งครั้งแรกหนึ่งล้านล้านวอนลงทุนโดยวิธีการถือหุ้นโยสถาบันการเงิน โดยรัฐบาลให้การสนับสนุนด้านเงินทุนและค่าใช้จ่ายตามที่เห็นสมควร⁵²

KAMCO ได้รับการยกย่องว่าเป็นหน่วยงานที่ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการและจำหน่ายทรัพย์สินได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถลดหนี้สาธารณะได้อย่างรวดเร็ว KAMCO มีอำนาจดำเนินการจัดการเกี่ยวกับหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้จากสถาบันการเงินภายในประเทศทั้งหมดและเป็นสถาบันเดียวในสาธารณรัฐเกาหลี(เกาหลีใต้)ที่มีอำนาจในการรับซื้อรับโอนหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้จากสถาบันการเงินของประเทศ

ปัจจุบัน KAMCO ดำเนินธุรกิจในการบริหารจัดการ NPL/NPA fund รับซื้อและแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้วยคุณภาพจากสถาบันการเงิน ดำเนินการในการแก้ไขหนี้สินบริษัทที่ล้มละลาย บริหารจัดการสินทรัพย์ที่ถือครองโดยภาครัฐ และดำเนินการแก้ไขภาษีค้างชำระ รวมทั้งให้ความช่วยเหลือในการฟื้นฟูสินเชื่อบุคคลแก่ธุรกิจที่ประสบปัญหาให้สามารถดำเนินกิจการได้ตามปกติ นอกจากนี้ยังได้ขยายขอบเขตการดำเนินงานไปลงทุนในสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ(NPA)ในต่างประเทศ รัฐบาลเป็นผู้ถือหุ้นหลักใน KAMCO โดยถือหุ้นร้อยละ 77 ธนาคารเพื่อการพัฒนาเกาหลี ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ ร้อยละ 11 ส่วนที่เหลือถือหุ้นโดยกลุ่มของธนาคารพาณิชย์ร้อยละ 12

⁵¹ มัลลิกา ตราฐ. (2549). *ประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทบริหารสินทรัพย์ในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ), มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. หน้า 119.

⁵² กิติพงษ์ อรุณพัฒน์พงศ์ และคณะ. *อ้าวแล้ว เชิงอรรถที่ 28*, หน้า 136.

KAMCO มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการจำหน่ายจ่ายโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงิน ส่งเสริมความพยายามที่จะทำให้ผู้ประกอบการที่อาจล้มละลายให้ดำเนินกิจการได้ตามปกติ และประการสุดท้ายเพื่อส่งเสริมและเพิ่มสภาพคล่องและความมั่นคงของสถาบันการเงิน⁵³

KAMCO จัดตั้งกองทุนที่เรียกว่า Non-performing Claim Resolution Fond โดยมีแหล่งที่มาของเงินทุนจากสถาบันการเงินตามสัดส่วนของสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ เงินของ KAMCO เงินสนับสนุนจากรัฐบาล เงินที่ได้จากการระดมทุนโดยวิธีการออกพันธบัตร ซึ่งอาจค้ำประกันโดยรัฐบาลก็ได้ เงินกู้ยืมจากธนาคารกลาง เงินกำไรที่ได้จากการดำเนินการ⁵⁴ โดยกองทุนมีฐานะเป็นหน่วยงานรัฐบาลที่มี KAMCO เป็นผู้บริหารกองทุน โดยใช้เงินกองทุนในการรับโอนสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

โดยในระยะเริ่มแรกจะเน้นการจำหน่ายทรัพย์สินขนาดใหญ่ก่อน แต่เมื่อมีการดำเนินการไประยะหนึ่งกลับกลายเป็นว่าการจำหน่ายทรัพย์สินขนาดใหญ่ทำได้น้อยลงและผู้มีส่วนร่วมในการเข้าซื้อทรัพย์สินกลับกลายเป็นนักลงทุนภายในประเทศ มิใช่ นักลงทุนจากต่างประเทศ⁵⁵

การดำเนินการจัดการสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของ KAMCO ในช่วงแรก ใช้วิธีการประมูลขายเนื่องจากต้องการซื้อขายโดยเร็ว แต่ภายหลังได้มีการเปลี่ยนมาใช้วิธีการจ้างผู้เชี่ยวชาญมาบริหาร และจัดแบ่งสินทรัพย์ด้วยคุณภาพออกเป็นหมวดหมู่เพื่อเปิดประมูลให้นักลงทุนเข้ามาจัดการ ซึ่งการจัดการสินทรัพย์ใน KAMCO แบ่งออกได้เป็นหลายรูปแบบ ดังนี้⁵⁶

- 1) การติดตามหนี้รายย่อยซึ่ง KAMCO มีหน่วยงานภายในทำหน้าที่ติดตามหนี้โดยเฉพาะ
- 2) การดำเนินการเจรจาปรับโครงสร้างหนี้กับลูกหนี้ (Workout Program) ในกรณีที่หนี้ดังกล่าวเป็นหนี้ที่พิจารณาแล้วว่ามีความสามารถในการชำระหนี้ และมีศักยภาพในการดำเนินธุรกิจต่อไป

⁵³Korea Asset Management Corporation. (2553). *Annual Report* (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://www.kamco.or.kr/eng/index.jsp> [2553, 20 สิงหาคม].

⁵⁴ กิติพงษ์ อรุณพัฒน์พงศ์ และคณะ. *อ่าวแล้ว เชิงอรรถที่ 28*, หน้า 137.

⁵⁵ ยุทธพงศ์ ฉวิลบุญ. (2550). *ปัญหาการบังคับใช้พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. 2544 ศึกษาเฉพาะกรณี การจำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกริก. หน้า 75.

⁵⁶ สถิต ลิ้มพงศ์พันธุ์. *อ่าวแล้ว เชิงอรรถที่ 45*, หน้า 18-19.

3) การแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ (Securitization) ซึ่งต้องมีการจัดตั้งนิติบุคคลเฉพาะกิจ (Special Purpose Vehicle :SPV) เพื่อแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ และนำหลักทรัพย์จำหน่ายแก่นักลงทุน โดยมีสินทรัพย์ของ KAMCO ค้ำประกัน

4) การประมูลขายสินทรัพย์ (Public Sales) ที่ KAMCO ได้มาจากลูกหนี้ที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้ว ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินทรัพย์ประเภทอสังหาริมทรัพย์ โดยลูกหนี้กลุ่มเป้าหมาย คือ นักลงทุนรายย่อย

5) การประมูลระดับระหว่างประเทศ (International Bidding) เป็นการเปิดประมูลขายสินทรัพย์ให้แก่ นักลงทุนรายใหญ่ที่สนใจทั้งในและต่างประเทศ

3.3.1.1 วัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง KAMCO⁵⁷

KAMCO ถูกจัดตั้งขึ้นมีวัตถุประสงค์การจัดตั้งดังนี้

- 1) ส่งเสริมการจำหน่ายจ่ายโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงิน
- 2) ส่งเสริมความพยายามที่จะทำให้ผู้ประกอบการที่อาจจะล้มละลายให้สามารถดำเนินกิจการได้ตามปกติ
- 3) ส่งเสริมและเพิ่มสภาพคล่องและความมั่นคงในสถาบันการเงิน

3.3.1.2 อำนาจหน้าที่ของ KAMCO

ตามกฎหมาย Act on the Efficient Disposal of Non-Performing Assets, Etc. of Financial Institutions and the Establishment of Korea Asset Management Corporation ใน Section ที่ 4 ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของ KAMCO ในการดำเนินงานไว้ ได้ดังนี้

(1) บริษัท จะต้องดำเนินการบริการ สรุปสาระสำคัญได้ดังต่อไปนี้⁵⁸

1) รับสิทธิที่พึงปวงเกี่ยวกับการดำเนินคดีทางศาล และทำการยึดทรัพย์และจำหน่ายทรัพย์สิน

- ทำกระบวนการแปรสิทธิเหนือทรัพย์สินของสถาบันธุรกิจให้เป็นตราสารเพื่อระดมทุน โดยตรง (Securitization)⁵⁹ ตามมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์

⁵⁷ กิตติพงษ์ อรุณพัฒน์พงศ์ และคณะ. *อ้างแล้ว* *เชิงอรรถที่ 28*, หน้า 128.

⁵⁸ Act on the Efficient Disposal of Non-Performing Assets, Etc. of Financial Institutions and the Establishment of Korea Asset Management Corporation Section 4 Article 26.

⁵⁹ Securitization คือ การนำลูกหนี้หรือสิทธิประโยชน์เหนือการให้กู้ยืม มาแปลงให้อยู่ในรูปของหลักทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูง หรือเปลี่ยนมือได้ง่ายขึ้น แล้วขายให้แก่ นักลงทุน โดยมีอัตราผลตอบแทนกำหนดไว้ให้

- ดำเนินการเพื่อให้การขายสินทรัพย์ด้อยคุณภาพเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การให้สินเชื่อ และการซื้อหลักทรัพย์ การซื้อพันธบัตร หรือหลักทรัพย์ซื้อสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ และรับโอนหุ้นอันเกิดจากการโอนหนี้สินเป็นทุน รวมถึงรับจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ที่ออกโดยนิติบุคคลเฉพาะกิจเพื่อแบ่งสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ ให้สินเชื่อหรือค้ำประกันไม่เกินจำนวนที่กำหนดให้การสนับสนุนทางการเงินกับผู้ซื้อหลักทรัพย์ที่ KAMCO รับโอนมา

2) สงวนรักษาและรับชำระหนี้ของสินทรัพย์ด้อยคุณภาพและตรวจสอบทรัพย์สินของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับหนี้

3) รับโอนสินทรัพย์ของลูกหนี้ที่แสดงสัญญาณของการล้มละลายซึ่งอยู่ภายใต้แผนปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่ทำขึ้นระหว่างลูกหนี้กับสถาบันการเงิน (Self-Rescue-Plan)

4) ตรวจสอบวินิจัยการบริหารจัดการลูกหนี้ที่แสดงสัญญาณของการล้มละลาย และให้คำปรึกษา สนับสนุนฟื้นฟูดังกล่าว

5) จัดการหรือจำหน่ายสินทรัพย์ที่ไม่ได้ใช้ดำเนินการ หรือสินทรัพย์อื่นๆที่สถาบันการเงินได้รับมาอันเนื่องมาจากการปรับ โครงสร้างหนี้ หรือเป็นสินทรัพย์ที่สถาบันการเงินต้องการขายเพื่อปรับปรุงโครงสร้างและสถานภาพทางการเงิน

6) การจัดการและการดำเนินงานเกี่ยวกับกองทุน Non - Performing Loan

7) จำหน่ายสินทรัพย์ที่ทำการยึดหรืออายัด โดยหน่วยงานราชการ และติดตามผลการดำเนินการจัดการเพื่อรักษามูลค่าของหลักประกัน

8) จัดการและจำหน่ายสินทรัพย์ที่ได้รับ โอนจากหน่วยงานราชการตามหลักเกณฑ์รวมทั้งเก็บรักษาและจัดการเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพย์สินด้อยคุณภาพเพื่อรักษาและเพิ่มมูลค่าของหลักประกัน

9) ชำระบัญชีบริษัทที่รัฐบาลถือหุ้นเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนหุ้น

10) จัดซื้อหรือพัฒนาทรัพย์สิน (ทรัพย์สิน) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอสังหาริมทรัพย์

11) บริษัทจะต้องสร้างความเชื่อมั่นทางธุรกิจอสังหาริมทรัพย์

12) บริการอื่นภายใต้อำนาจที่กฎหมายกำหนด

(2) บริษัทจะต้องการส่งเสริมการจำหน่ายไปซึ่งอสังหาริมทรัพย์

ในกรณีที่มีความจำเป็นในการขายอสังหาริมทรัพย์เพื่อเพิ่มขึ้นของค่าสาธารณูปโภค ให้มีอำนาจในการซื้ออสังหาริมทรัพย์ข้างเคียงด้วย⁶⁰

(3) การให้เช่าอสังหาริมทรัพย์หรืออสังหาริมทรัพย์ สรุปลงสาระสำคัญได้ดังนี้⁶¹

- บริษัทอาจให้เช่าอสังหาริมทรัพย์หรืออสังหาริมทรัพย์ของหน่วยงานหรือลูกหนี้ที่แสดงสัญญาณการล้มละลายจนกว่าพวกเขาจะขายทรัพย์สินออกได้
- บริษัทอาจส่งพนักงานไปปฏิบัติงานและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกับบริษัทลูกหนี้ที่รับซื้อมา

3.3.1.3 คณะกรรมการและการบริหารงานของ KAMCO

ตามกฎหมาย Act on the Efficient Disposal of Non-Performing Assets, Etc. of Financial Institutions and the Establishment of Korea Asset Management Corporation ใน Section 2 ได้กำหนดให้ KAMCO บริหารงานโดยคณะกรรมการ(Management Committee) รวมจำนวนทั้งสิ้น 5 คน โดยคณะกรรมการจะต้องประกอบด้วย⁶²

- 1) ประธาน
- 2) บุคคลจากเจ้าหน้าที่รัฐระดับสูงซึ่งมาจากคณะกรรมการการบริการทางการเงิน เป็นบุคคลที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านการเงินและการคลังและได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
- 3) เป็นบุคคลที่มีความรู้ด้านทรัพย์สินหลักประกัน
- 4) หนึ่งในผู้บริหารจะได้รับการแต่งตั้งโดยประธานด้านนโยบายการธนาคาร และอยู่ภายใต้กำกับดูแลของประธานดังกล่าว
- 5) มีรองประธานสองคนมาจากธนาคารแห่งชาติ หรือสมาคมนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้น

⁶⁰ Act on the Efficient Disposal of Non-Performing Assets, Etc. of Financial Institutions and the Establishment of Korea Asset Management Corporation Section 4 Article 27

⁶¹ Act on the Efficient Disposal of Non-Performing Assets, Etc. of Financial Institutions and the Establishment of Korea Asset Management Corporation Section 4 Article 28

⁶² Act on the Efficient Disposal of Non-Performing Assets, Etc. of Financial Institutions and the Establishment of Korea Asset Management Corporation Section 2 Article 15

6) เป็นบุคคลที่มีประสบการณ์และความรู้ความสามารถในด้านอุตสาหกรรม การเงินการจัดการธุรกิจและบริการทางการเงิน ซึ่งบุคคลที่มาจากนายความหรือนักบัญชี หรือ เป็นบุคลากรอาจารย์ของสถาบันการศึกษา หรือสถาบันวิจัย

คณะกรรมการของKAMCO มีอำนาจในการดำเนินการ สรุปสาระสำคัญดังนี้⁶³

- 1) จัดทำและแก้ไขข้อบังคับในการปฏิบัติงาน
- 2) จัดทำและแก้ไขงบประมาณของ KAMCO
- 3) จัดทำและแก้ไขการบริหารกองทุนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ
- 4) กำหนดแผนงานยอดการออกหุ้นกู้หรือพันธบัตร
- 5) รับโอนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ อสังหาริมทรัพย์ และหลักทรัพย์อื่น
- 6) พิจารณารับโอนบริษัทในเครือลูกหนี้

ซึ่งอำนาจในการดำเนินการที่สำคัญมากที่สุดของ KAMCO คือการรับโอนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพมาเพื่อบริหารจัดการ ในส่วนนี้ KAMCO ได้กำหนดถึงหลักเกณฑ์ในเรื่องการดำเนินการจัดการแก้ไขสินทรัพย์ด้อยคุณภาพดังนี้

3.3.1.4 การโอนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพของ KAMCO⁶⁴

ในการดำเนินการ โอนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพของ KAMCO นั้น สินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่ KAMCO สามารถรับซื้อโอนมาเพื่อบริหารจัดการได้นั้น หมายถึง สินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่เป็นสิทธิเรียกร้องที่เกิดจากการให้สินเชื่อของสถาบันการเงิน ซึ่งไม่สามารถชำระหนี้ได้ตรงตามกำหนด หรือที่คณะกรรมการ KAMCO พิจารณาแล้วเห็นว่าไม่มีแนวโน้มว่าเรียกชำระหนี้คืนไม่ได้ โดยพิจารณาจากผลการดำเนินงาน สถานะทางการเงินและรายได้ของลูกหนี้

ทั้งนี้ในการรับโอนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพนั้น KAMCO จะพิจารณารับโอนสินทรัพย์ดังต่อไปนี้ก่อน คือ

- 1) สินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่ถือว่ามีความสำคัญต่อสาธารณะ
- 2) สินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้เสียจำนวนมาก
- 3) สินทรัพย์ที่สามารถขายได้ทันทีเนื่องจากไม่มีข้อจำกัดใดๆในการขาย

นอกจากสินทรัพย์ดังกล่าวข้างต้นแล้ว KAMCO จะไม่รับโอนสินทรัพย์ที่มีบุริมสิทธิอันเหนือกว่าอันเป็นที่คาดการณ์ได้ว่าการรับโอนจะไม่คุ้มค่าเกินกว่าที่ระบุไว้ในข้อบังคับการทำงานของ KAMCO

⁶³ กิตติพงษ์ อรุณพัฒน์พงศ์ และคณะ. *อ่างแล้ว เจริญรอดที่ 28*, หน้า 139-140.

⁶⁴ กิตติพงษ์ อรุณพัฒน์พงศ์ และคณะ. *อ่างแล้ว เจริญรอดที่ 28*, หน้า 146-148.

3.3.1.5 วิธีการโอนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพของ KAMCO

ในการรับโอนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ KAMCO จะรับโอนหนี้ด้อยคุณภาพจากสถาบันการเงินที่ปิดกิจการ และจากสถาบันการเงินที่มีอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงต่ำกว่าที่กฎหมายกำหนด โดย KAMCO จะรับซื้อหนี้ที่มีหลักประกัน (Secured Loans) ในราคาเท่ากับราคาขายทอดตลาดของหลักประกันหักด้วยค่าใช้จ่ายในการถือครองรับซื้อหนี้ที่ไม่มีหลักประกัน (Unsecured Loans) ในราคาร้อยละ 3 ของยอดหนี้คงค้าง และรับซื้อหนี้ที่อยู่ในระหว่างกระบวนการฟื้นฟูกิจการ (Restructured Corporate Loans) ในราคาเท่ากับมูลค่าปัจจุบันของประมาณการกระแสเงินสดตามแผนฟื้นฟูกิจการ และชำระราคาสินทรัพย์ด้อยคุณภาพให้แก่สถาบันการเงินโดยการออกพันธบัตร อายุประมาณ 3-5 ปี อัตราดอกเบี้ยอิงตามอัตราดอกเบี้ยหุ้นกู้ของธนาคารเพื่อการพัฒนาเกาหลี (Korean Development Bank)⁶⁵

จะเห็นได้ว่า KAMCO มีลักษณะการรับโอนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพคล้ายกับ Resolution Trust Corporation (RTC) ของสหรัฐอเมริกา ที่ซื้อสินทรัพย์ด้อยคุณภาพจากธนาคารที่มูลค่าตลาด โดยไม่ได้ใช้เงินสดซื้อ แต่ออกพันธบัตรที่มีรัฐบาลค้ำประกัน และชำระดอกเบี้ยเป็นเงินสด

เมื่อสถาบันการเงินใดสถาบันการเงินหนึ่งร้องขอ KAMCO จะเข้าทำสัญญากับสถาบันการเงินนั้น เพื่อรับโอนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพมาบริหารจัดการ หรือเข้าทำสัญญาระหว่างสถาบันการเงิน ลูกหนี้ และ KAMCO โดยรับโอนหลักประกันเพื่อชำระหนี้ โดยสัญญารับโอนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพจะระบุราคาสินทรัพย์ที่รับโอน และข้อกำหนดต่างๆ ไว้ ในการนี้ KAMCO มีหลักเกณฑ์ในการกำหนดราคาและการชำระราคาสินทรัพย์ด้อยคุณภาพไว้อย่างชัดเจน คือ

1) KAMCO จะกำหนดสินทรัพย์ด้อยคุณภาพโดยพิจารณาจากราคาที่รับโอนจาก บริมสิทธิ ทรัพย์สิน สิทธิการเช่า และอื่นๆ โดยยึดราคาประเมินของทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยราคาที่ดินและการประเมินราคาที่ดิน ในกรณีที่ยังไม่สามารถกำหนดได้ อาจกำหนดให้มีวิธีการชำระส่วนต่างของราคาที่รับโอนและราคาที่จำหน่ายออกไปในภายหลังได้

2) วิธีการชำระราคา สินทรัพย์ด้อยคุณภาพ KAMCO จะทำการชำระราคาสินทรัพย์ด้อยคุณภาพด้วยเงิน หรือ พันธบัตรกองทุนก็ได้⁶⁶

⁶⁵ สถิต ลิ้มพงศ์พันธ์. *อ้างแล้ว เจริญรอดที่ 45*, หน้า 18.

⁶⁶ ศรีสุรภัย อินทุจันทร์ยง. *อ้างแล้ว เจริญรอดที่ 46*, หน้า 94.

ทั้งนี้การกำหนดราคาสินทรัพย์ที่รับโอนจะพิจารณาจากบุริมสิทธิ ทรัพย์สิน สิทธิการเช่า และอื่น ๆ โดยยึดราคาประเมินของทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนดราคาที่ดิน และการประเมินราคาที่ดิน ในกรณีที่ยังไม่สามารถกำหนดราคาได้ อาจกำหนดให้มีวิธีการชำระ ส่วนต่างของราคาที่กำหนดออกไปในภายหลังได้⁶⁷

3.3.1.6 การบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของ KAMCO

ทั้งนี้เมื่อ KAMCO รับโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพมาแล้วต้องมาดำเนินการบริหารจัดการ เพื่อให้ทรัพย์สินเหล่านั้นเกิดประโยชน์มากที่สุด โดย KAMCO มีอำนาจในการปรับโครงสร้างหนี้และจำหน่ายทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันของลูกหนี้ได้ รวมไปถึงการรับชำระหนี้ โดยการรับโอนหลักประกัน หรือทรัพย์สินอื่นของของลูกหนี้เพื่อชำระหนี้ได้ นอกจากนี้ KAMCO ยังสามารถให้สินเชื่อและให้การสนับสนุนทางการเงินแก่ผู้ซื้อสินทรัพย์ที่ KAMCO รับโอนมาได้⁶⁸

นอกจากนี้ในการบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของ KAMCO ยังได้รับสิทธิประโยชน์ทางกฎหมายและได้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ในกรณีดังต่อไปนี้⁶⁹

- 1) ในกรณีที่มีการจ้างองต้องแก้ไขทางทะเบียนก่อนจึงจะยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้บุคคลภายนอกได้
- 2) ในกรณีที่ KAMCO ต้องการเป็นผู้ซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาดสามารถใช้หนังสือรับรองการชำระเงินที่ออกโดย KAMCO เป็นหลักประกันได้
- 3) ได้รับยกเว้นเรื่องการส่งคำบอกกล่าวในการขายทอดตลาดทรัพย์สิน
- 4) รัฐบาลจะให้ความช่วยเหลือด้านภาษีแก่ KAMCO เท่าที่จำเป็น

ซึ่งในการบริหารจัดการสินทรัพย์ด้วยคุณภาพนี้ หากสินทรัพย์ใดที่ KAMCO ไม่สามารถนำมาบริหารจัดการได้หรือไม่ได้รับความร่วมมือหรือมีเหตุอื่นประการใด KAMCO สามารถจำหน่ายออกไปได้ การจำหน่ายนี้ให้รวมถึงการจำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันแห่งหนี้เหล่านั้นด้วย โดยการจำหน่ายนี้ KAMCO มีอำนาจในการทำการจำหน่ายได้เองแต่ต้องเป็นการขายทอดตลาดแบบเปิดเผยต่อบุคคลทั่วไปหรือต่อสาธารณชน (Public Auction) ที่เรียกว่า การขายทอดตลาดนั่นเอง

⁶⁷ กิติพงศ์ อรุณพัฒน์พงศ์ และคณะ. *อ่างแล้ว เจริญรอดที่ 28*, หน้า 172-173.

⁶⁸ เอกอัคร จิตตานนท์. *อ่างแล้ว เจริญรอดที่ 20*, หน้า 12.

⁶⁹ กิติพงศ์ อรุณพัฒน์พงศ์ และคณะ. *อ่างแล้ว เจริญรอดที่ 28*, หน้า 185.

3.3.1.7 วิธีการจำหน่ายสินทรัพย์ด้อยคุณภาพของ KAMCO

หลักการทั่วไปในการจำหน่ายทรัพย์สินที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของ KAMCO จะใช้หลักการในการจำหน่ายทรัพย์สินที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในหลายวิธี เช่น การจัดประมูล การขายคืนให้กับลูกหนี้เดิม เป็นต้น KAMCO ยังได้พัฒนากลยุทธ์ในการจำหน่ายทรัพย์สินอีกหลายวิธี เช่น การขายเป็นจำนวนมาก (Bulk) การขายให้กับบุคคลทั่วไป การเข้าร่วมทุน ทั้งนี้วิธีการขายแต่ละแบบขึ้นอยู่กับขนาดของสินทรัพย์ด้อยคุณภาพเช่น การขายแบบจำนวนมาก จะกำหนดราคาขายตายตัวตามมูลค่าของสินทรัพย์นั้น และประมูลขายระหว่างประเทศเพื่อนำเงินสดเข้ามาอย่างรวดเร็ว

การขายแบบจำนวนมาก จะกำหนดราคาขายตายตัวตามมูลค่าของสินทรัพย์นั้น ส่วนการขายแบบให้กับบุคคลทั่วไปจะต้องมาจากการประมูลในขณะ ส่วนการร่วมทุนจะใช้เพื่อเป็นเครื่องมือในการร่วมกับบริษัทนักลงทุนต่างประเทศหรือภายในประเทศ ซึ่งมีความชำนาญมีเทคโนโลยี และวิธีการจัดการทรัพย์สินและการปรับโครงสร้างหนี้

KAMCO ยังเป็นผู้นำคนแรกของการจำหน่ายหลักทรัพย์ในต่างประเทศโดยการออก ABS INSURANCE กับนโยบายดังกล่าว KAMCO ได้เข้าร่วมทุนกับ Lone star Fund เพื่อที่จะจัดการสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ เพื่อออกจำหน่าย เป็นผลให้ทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันของ KAMCO เป็นที่สนใจของธุรกิจการจัดการด้านสินทรัพย์⁷⁰

กระบวนการจำหน่ายทรัพย์สินด้อยคุณภาพของ KAMCO ที่เรียกว่าการขายทอดตลาดที่เปิดเผยแก่บุคคลทั่วไปหรือต่อสาธารณชน (Public Auction) ถือได้ว่าเป็นการขายทอดตลาดแบบไม่ผ่านกระบวนการดำเนินการทางศาล หรือขายแบบไม่ผ่านศาลนั่นเอง KAMCO มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

- 1) จัดทำประกาศขายทอดตลาดแบบที่เปิดเผยแก่บุคคลทั่วไปหรือต่อสาธารณชน (Public Auction) ลงในหนังสือพิมพ์รายวัน
- 2) ผู้ที่ประสงค์จะการซื้อซึ่งได้แสดงเจตน์จำนงและได้รับอนุญาตให้ทำการประมูลซื้อทรัพย์ ต้องวางเงินประกันจำนวนร้อยละ 10 ของราคาทรัพย์สินที่กำหนดให้เป็นราคาเริ่มต้นการประมูล
- 3) ผู้ที่ชนะการประมูลซื้อทรัพย์ต้องเป็นผู้ที่ให้ราคาสูงสุด จะต้องเข้าทำสัญญาซื้อทรัพย์สินกับ KAMCO ภายใน 15 วันนับแต่วันที่ทำการประมูลซื้อทรัพย์ได้

⁷⁰ ยุทธพงศ์ ถวิลบุญ. *อ้าวแล้ว เชิงอรรถที่ 55*, หน้า 78.

4) ผู้ซื้อทรัพย์สินจะได้รับสิทธิในการเลือกวิธีการชำระราคาทรัพย์สิน 2 วิธี คือ

วิธีที่ 1 เป็นการชำระเต็มราคาหรือขอชำระทั้งหมด โดยผู้ซื้อจะต้องชำระราคาให้เสร็จสิ้นภายในกำหนด 6 เดือนนับแต่วันที่เข้าทำสัญญา

วิธีที่ 2 เป็นการขอผ่อนชำระเป็นงวดๆ โดยผู้ซื้อจะต้องผ่อนชำระให้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลา 5 ปี⁷¹

เมื่อการศึกษามาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพโดยวิธีการบังคับและจำหน่ายหลักประกันในบทนี้แล้ว ทำให้ทราบถึงปัญหากฎหมายการบังคับและจำหน่ายหลักประกันของลูกหนี้ตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. 2541 จึงได้ขอนำแนวคิดเกี่ยวกับการคิด รูปแบบ ความเป็นเกี่ยวกับการบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพที่ได้ศึกษามาในบทที่ 2 และมาตราทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการสินทรัพย์ด้วยคุณภาพโดยวิธีการบังคับและจำหน่ายหลักประกันในบทที่ 3 ไปวิเคราะห์เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคของการบังคับและจำหน่ายทรัพย์สินหลักประกันของลูกหนี้ต่อไป

⁷¹ ศรีสุรักษ์ อินทจันทร์ยง. อ้างแล้ว เจริญรอดที่ 46, หน้า 96.